

Borzna pravila

različica 2.10

Ta dokument je del pravil borze, ki jo skupaj upravljajo BSP Energetska Borza d.o.o. in z njo povezane družbe.

Borzna pravila so veljavna od 15. aprila 2019 in ostanejo v veljavi, dokler niso spremenjena v skladu s pravili borze.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Stran je namenoma prazna.

Kazalo

1 Definicije izrazov.....	1
2 Splošne določbe	13
2.1 Predmet poslovanja	13
2.2 Splošna načela	13
2.2.1 Pravila	13
2.2.1.1 Veljavna zakonodaja.....	13
2.2.1.2 Spremembe Pravil	14
2.2.2 Opombe k razlagi.....	14
2.3 Borzni organi	15
2.3.1 Vodstvo.....	15
2.3.2 Spremljanje trga in nadzor trgovanja	16
2.3.3 Borzna arbitraža	17
2.3.4 Zbornica borznih članov in borzni svet.....	17
2.3.5 Tržni odbori	23
2.4 Članstvo	25
2.4.1 Sodelovanje na borzi	25
2.4.1.1 Borzni član	26
2.4.1.2 Pridruženi član.....	27
2.4.2 Sodelovanje na trgu, vzdrževalec trga in pospeševalec trga.....	28
2.4.2.1 Sodelovanje na trgu.....	29
2.4.2.2 Vzdrževalec trga	29
2.4.2.3 Pospeševalec trga.....	30
2.4.3 Pristop	31
2.4.4 Prenehanje in začasna prekinitvev članstva	33
2.5 Tehnična podpora	36
2.6 Izjemne okoliščine	36

2.7 Omejitve odgovornosti.....	37
2.8 Reševanje sporov	39
2.9 Pristojbine	39
2.10 Borzne cene, borzni indeksi, obvestila in objave	40
3 Trgovanje	41
3.1 Splošna definicija borznega trga	41
3.2 Borzno trgovanje	41
3.3 Pogoji trgovanja.....	41
3.4 Trgovalna aplikacija	42
3.5 Nadzor na borzi ter spremljanje trgovanja	42
3.6 Borzni trgovec.....	44
3.6.1 Izključitev in začasna izključitev iz trgovanja.....	45
3.6.2 Posledice izključitve in začasne izključitve iz trgovanja.....	47
3.7 Potek trgovanja na borzi	48
3.7.1 Avkcijsko trgovanje in sprotno trgovanje znotraj dneva.....	49
3.7.2 Delovni čas borze in trgovalna obdobja	50
3.8 Produkti na borzi	50
3.9 Ponudbe na borzi	50
3.10 Borzni posel	51
3.10.1 Sklenitev posla.....	52
3.10.2 Napaka pri sklenitvi posla.....	53
3.10.3 Dokončnost posla	54
3.11 Navzkrižni posel.....	54
3.12 Trgovalni koledar.....	55
3.13 Borzni indeksi	55
3.14 Ustavitev trgovanja in preklic produktov	55
4 Kliring.....	57
4.1 Uvodne določbe	57
4.2 Pogoji za sodelovanje v kliringu	57
4.3 Pravice in obveznosti klirinškega člana	58

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

4.4 Računi	59
4.5 Finančne garancije.....	60
4.6 Predmet kliringa.....	60
4.7 Registracija sklenjenih poslov	61
4.8 Poravnava	63
4.8.1 Finančna poravnava	63
4.8.2 Fizična poravnava	64
4.9 Neizpolnitev obveznosti	65
5 Prehodne in končne določbe.....	66
5.1 Prehodne določbe	66
5.2 Končna določba	66

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Stran je namenoma prazna.

1 Definicije izrazov

Aplikacija za kliring.....strojna in programska oprema ter vse komponente, potrebne za povezavo omrežnih vozlišč, ki tvorijo tehnično podlago za izvedbo kliringa v elektronski aplikaciji.

Borza .....vsi trgi, ki jih upravlja družba BSP.

Borzna arbitraža .....stalna arbitraža, vzpostavljena kot borzni organ.

Borzni član.....neodvisni borzni udeleženec.

Borzni indeks .....statistično določena vrednost, ki meri in ovrednoti ceno produkta na posameznem trgu ali v skupini trgov.

Borzni organ .....organ, ki mu je v Pravilih dodeljena posebna funkcija.

Borzni svet .....borzni organ, ustanovljen v skladu s Splošnimi pravili.

Borzni trgovec.....uslužbenec borznega udeleženca, ki ga imenuje borzni član in ga družba BSP sprejme kot borznega trgovca za največ enega borznega člana in za poljubno število pridruženih članov borznega člana, ki je pooblaščen za sodelovanje v trgovanju na posameznih trgih v imenu borznega udeleženca ali v imenu tretje osebe.

Borzni udeleženec.....borzni član ali pridruženi član.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

- BSP .....družba BSP Energetska Borza d.o.o. z registriranim sedežem v Ljubljani, Slovenija, ki upravlja borzo ter zadevne trgovalne aplikacije in aplikacije za kliring v skladu s Pravili.
- Cenik.....dokument, v katerem je naveden seznam cen za storitve družbe BSP v skladu s Splošnimi pravili.
- Članstvo.....sodelovanje na borzi in/ali sodelovanje na trgu.
- Članstvo na borzi.....sodelovanje na borzi s strani borznega člana.
- Dan dobave ali dan storitve.....dan, ko so sklenjeni posli fizično izpolnjeni.
- Definicija.....dokument, ki je sprejet kot tak (Definicija) na podlagi Pravil.
- Definicija borznih indeksov.....dokument, ki določa načine za izračun posameznih borznih indeksov v skladu s Splošnimi pravili.
- Definicija produktov.....dokument, ki določa produkte, s katerimi se trguje na borzi v skladu s Splošnimi pravili in Pravili trgovanja.
- Definicija trga.....dokument, ki določa pogoje in navodila za pristop na posamezni trg, produkte, s katerimi se trguje, način kliringa in druga vprašanja v skladu s Splošnimi pravili, Pravili trgovanja, Pravili kliringa ter Definicijo produktov.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Delovni čas.....časovni interval v posameznem dnevu poslovanja družbe BSP, ko so strankam voljo vse storitve družbe BSP.

Depozitni račun.....denarni račun, odprt pri poravnalni banki, na katerem se hranijo finančne garancije, plačane z denarjem.

Dogovorjena obrestna mera ..... obrestna mera, o kateri se s Pogodbo o višini obrestnih mer poravnalna banka in družba BSP dogovorita za denar na depozitnih računih pri poravnalni banki.

Domena za fizično poravnavo..... uradni register pravic in obveznosti tržnih udeležencev v zvezi s fizično dobavo zadevne energije ali povezanih produktov, kjer se fizična dobava izvede z registracijo sklenjenih poslov na trgu.

Država, v kateri BSP izvaja borzno dejavnost.... država, v kateri družba BSP upravlja tržne aplikacije in/ali aplikacije za kliring.

Finančna garancija .....porošтво, ki ga mora klirinški član predložiti kot zavarovanje za izpolnitev svojih obveznosti do družbe BSP.

Kliring.....sklop postopkov, ki vključuje registracijo sklenjenih poslov, izstavljanje računov in njihovo finančno poravnavo, ter zavarovanje sklenjenih poslov s premoženjem.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Klirinška transakcija.....transakcija, vzpostavljena znotraj postopka registracije nepreklicno sklenjenega posla, registriranega za kliring, ki predstavlja podlago za finančno poravnavo.

Klirinški član.....borzni udeleženec.

Knjiga ponudb .....knjiga, ki vsebuje vse ponudbe, vnesene v trgovalno aplikacijo, vključno z njihovim stanjem v kateremkoli trenutku, in sicer vsaj toliko časa, dokler nepreklicno sklenjeni posli posameznika niso registrirani v kliringu.

Kontaktna oseba.....oseba, ki jo določi borzni udeleženec in ima polna pooblastila, da predstavlja borznega udeleženca v razmerju do družbe BSP.

Nadzor trgovanja.....borzni organ, odgovoren za nadzorovanje in spremljanje trgovalnih poslov ter pravic v trgovalni aplikaciji.

Napaka pri sklenitvi posla .posel, pri katerem je pri njegovi sklenitvi prišlo do hude napake s strani borznega trgovca ali do napake v trgovalni aplikaciji.

Navzkrižni posel.....posel, ki temelji na ujemajočih se prodajnih in nakupnih ponudbah na posameznem trgu, ki jih vnese en sam tržni udeleženec.

Neizpolnitev obveznosti.....pojav, ko klirinški član ne izpolni svojih obveznosti v skladu s Pravili (ni izvršil načrtovanega plačila ali načrtovane dobave ali ni pravočasno predložil zahtevanih finančnih garancij) ali pojav dogodka in/ali obstoj okoliščin, na podlagi katerih lahko družba BSP sklepa, da klirinški član ne more ali se pričakuje, da ne bo mogel izpolniti svojih obveznosti.

Nepreklicno sklenjen posel.....posel, ki ga ni mogoče razveljaviti.

Nestandardizirana ponudba .....nakupna ali prodajna ponudba, ki jo definira borzni trgovec in je sestavljena iz najmanj dveh zaporednih produktov za isti dan dobave ali dan storitve.

Opomin.....ustno ali pisno opozorilo družbe BSP, da je bila zaznana kršitev Pravil ali poskus kršitve Pravil s strani borznega udeleženca ali posameznega borznega trgovca oziroma skupine borznih trgovcev.

Opozorilo .....opozorilo, ki ga družba BSP izda klirinškemu članu, v katerem od njega zahteva, da čim prej izpolni svoje obveznosti.

Oseba, pristojna za spremljanje trga .....borzni organ, ki je odgovoren spremljanje celotnega procesa trgovanja z namenom, da zagotovi sprejemljivo tržno vedenje vseh udeležencev borze in njegovih trgovcev, ki trgujejo na borzi.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Podporna služba.....oddelek, ki nudi podporo borznemu udeležencu pri trgovanju.

Pogodba.....pogodba, ki je na podlagi Pravil izvršena med družbo BSP in drugim pravnim subjektom oziroma več drugimi pravnimi subjekti.

Pogodba o dodelitvi domene za fizično poravnavo... pogodba, ki jo skleneta klirinški član in pravni subjekt, odgovoren za upravljanje zadevne domene za fizično poravnavo, npr. bilančna pogodba.

Pogodba o dodelitvi vloge pospeševalca trga .pogodba o pridobitvi in ohranjanju statusa pospeševalca trga, ki jo skleneta tržni udeleženec in družba BSP.

Pogodba o dodelitvi vloge vzdrževalca trga ..... pogodba o pridobitvi in ohranjanju statusa vzdrževalca trga, ki jo skleneta tržni udeleženec in družba BSP.

Pogodba o sodelovanju na trgu..... pogodba o sodelovanju na trgu, ki jo skleneta tržni udeleženec in družba BSP.

Pogodba o sodelovanju v kliringu..... pogodba, ki jo skleneta klirinški član in družba BSP za sodelovanje v kliringu.

Pogodba o sprejemu v članstvo na borzi..... pogodba o članstvu na borzi, ki jo skleneta borzni član in družba BSP.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Pogodba o vstopu v pridruženo članstvo ..... tristranska pogodba o vstopu v pridruženo članstvo, ki jo podpišejo pridruženi član, borzni član, ki mu je ta član pridružen in družba BSP.

Ponudba .....prodajna ponudba, nakupna ponudba, standardizirana ponudba ali nestandardizirana ponudba, ki je vnesena v trgovalno aplikacijo BSP.

Pooblaščen predstavniki za finančno in fizično poravnavo... uslužbenec borznega udeleženca, ki ga imenuje borzni član in ga družba BSP sprejme kot pooblaščenega predstavnika za finančno in fizično poravnavo, ki je pooblaščen za izvajanje pravilne realizacije klirinških obveznosti in/ali fizičnih poravnav na posameznih trgih v imenu borznega udeleženca.

Poravnalna banka .....banka, v kateri je družba BSP odprl poravnalni in depozitni račun; poravnalna banka je lahko komercialna banka, sam poravnalni sistem ali centralna banka.

Poravnalni dan .....dan, ko se izvaja poravnava na posameznih trgih v skladu z zadevnimi Definicijami trga; poravnalna dneva za finančno in fizično poravnavo na posameznem trgu se lahko razlikujeta, poleg tega imajo lahko nekateri trgi več poravnalnih dni za finančno in/ali fizično poravnavo produkta.

Poravnalni račun .....denarni račun, odprt pri poravnalni banki, prek katerega se izvajajo neto finančne poravnave.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Pospeševalec trga.....tržni udeleženec, ki ima veljavno Pogodbo o dodelitvi vloge pospeševalca trga z družbo BSP.

Posredni račun.....račun, na katerem so zabeležene transakcije v imenu strank klirinških članov.

Pravila .....celoten sklop pravil, ki veljajo pri trgovanju in kliringu na trgih, vključno s Splošnimi pravili, Prilogami, Predpisi, Definicijami, Sklepi, Načeli, Kodeksi in Pogodbami.

Pravila borzne arbitraže.....dokument, v katerem so določena postopkovna in druga pravila borzne arbitraže v skladu s Splošnimi pravili.

Pravila glede dodelitve domene za fizično poravnavo ... zakonodaja, pogodbe o dodelitvi domene za fizično poravnavo in druga pravila, ki urejajo registracijo sklenjenih poslov na trgu v posamezni domeni za fizično poravnavo.

Pravila kliringa.....dokument, v katerem so navedeni pogoji in navodila, ki urejajo kliring nepreklicno sklenjenih poslov na trgih in upravljanje tveganj v skladu s Splošnimi pravili.

Pravila trgovanja .....dokument, ki določa pogoje in navodila, ki urejajo trgovanje na borzi in izvrševanje poslov v skladu s Splošnimi pravili.

Pravila za pristop borznih trgovcev.....dokument, v katerem so določeni pogoji in navodila, ki urejajo pristop borznih trgovcev v skladu s Splošnimi pravili.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Predpisi.....dokument, sprejet kot tak (Predpisi), ki ureja posamezne vidike delovanja borze in kliringa, sprejete v skladu s Pravili.

Predpisi zbornice borznih članov.....dokument, ki podrobneje ureja zasedanja, volitve, sprejem sklepov in pripravo zapisnika Zbornice borznih članov, borznega sveta in tržnih odborov v skladu s Splošnimi pravili.

Predsedujoči.....oseba, ki predseduje posameznemu zasedanju borznega organa.

Pridruženi član.....borzni udeleženec, čigar sodelovanje na borzi je odvisno od sodelovanja na borzi s strani borznega člana, kateremu je pridružen.

Pridruženo članstvo.....sodelovanje na borzi s strani pridruženega člana.

Priloga.....dokument, ki je sprejet kot tak (Priloga) na podlagi Splošnih pravil.

Primer neizpolnitve obveznosti.....dejanje neizpolnitve obveznosti.

Produkt.....standardiziran produkt, s katerim se trguje na borzi na podlagi pogodbenih specifikacij, določenih v Pravilih.

Račun postavk.....trgovalni (nedenarni) račun, na katerem se vodijo vsi nepreklicno sklenjeni prodajni in nakupni posli klirinškega člana.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

- Seznam arbitrov .....seznam arbitrov, odobren v skladu s Splošnimi pravili, ki so lahko imenovani v arbitražni odbor ali kot arbitri posamezniki pri odločanju o rešitvi spora.
- Sklenjen posel.....posel, ki so ga borzni udeleženci sklenili na trgu, ali posel, ki je bil sklenjen med tržnimi udeleženci zunaj borze, predložen za kliring družbi BSP.
- Skupina borznih udeležencev ..... borzni član in vsi pridruženi člani, ki mu pripadajo.
- Sodelovanje na borzi.....pravica do sodelovanja v trgovanju in/ali kliringu družbe BSP.
- Sodelovanje na trgu.....pravica do sodelovanja v trgovanju na posameznem trgu.
- Sodelovanje v kliringu.....pravica do sodelovanja v zadevni aplikaciji za kliring.
- Splošna pravila.....ta dokument (Borzna pravila).
- Srednjeevropski čas.....čas, ki ga imenujemo srednjeevropski čas (UTC+1), v obdobju med prehodom s poletnega časa na zimski čas in prehodom z zimskega časa na poletni čas, in čas, ki ga imenujemo srednjeevropski čas (UTC+2), v obdobju med prehodom z zimskega časa na poletni čas in prehodom s poletnega časa na zimski čas.
- Standardizirana ponudba...nakupna ali prodajna ponudba, ki je definirana kot produkt.

Trg .....trg, ki ga upravlja družba BSP.

Trgovalna aplikacija .....trgovalna aplikacija, ki jo družba BSP uporablja za svoje storitve trgovanja.

Trgovalni dan .....dan, ko je na posameznih trgih mogoče izvajati trgovanje.

Trgovalni koledar .....priloga, v kateri so navedeni trgovalni dnevi za posamezne trge.

Trgovalni limit .....limit, določen z denarnim zneskom, ki ga v skladu s Pravili določi družba BSP in znotraj katerega lahko borzni član vnaša nakupne ponudbe v trgovalno aplikacijo na trgovalni dan.

Trgovanje .....celoten sklop dejanj, ki jih na borzi izvajajo borzni trgovci, npr. dejanje vnosa ali umika ponudb v trgovalni aplikaciji.

Tržni udeleženec .....borzni udeleženec, ki je bil sprejet na posamezni trg.

Večstranski klirinški mehanizem .....klirinški mehanizem, ki ga družba BSP kot centralna nasprotna stranka zagotavlja za vse finančne pravice in obveznosti iz sklenjenih poslov, za katere se izvaja kliring znotraj njega in ki ima za posledico eno samo poravnano neto finančno pravico in/ali obveznost posamezne stranke v poljubnem številu takih poslov v razmerju do te centralne nasprotne stranke.

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

Vloga za pristop na borzo.dokument, ki ga vloži gospodarski subjekt ali borzni udeleženec pri družbi BSP z namenom, da bi bil sprejet kot borzni udeleženec in/ali tržni udeleženec.

Vodstvo.....uprava in nadzorni svet družbe BSP, ki delujeta samostojno v okviru pristojnosti, ki jih določajo družbena pogodba družbe BSP.

Vršilec dolžnosti predsednika.....oseba, ki je določena, da predseduje borznemu organu, če sta odsotna tako predsednik kot tudi podpredsednik zadevnega borznega organa.

Vzdrževalec trga.....tržni udeleženec, ki ima z družbo BSP sklenjeno veljavno Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga.

Zakonsko določena obrestna mera.....obrestna mera, ki jo mora plačati klirinški član v skladu z zakonodajo, ki velja tam, kjer ima sedež družba klirinškega agenta, v imenu katerega je kliring izveden, če ne uspe pravočasno izpolniti finančnih obveznosti.

Zbornica borznih članov ....borzni organ, ustanovljen v skladu s Splošnimi pravili.

2 Splošne določbe

2.1 Predmet poslovanja

- (1) Družba BSP upravlja trge za trgovanje z energijo in z njo povezanimi produkti.
- (2) Družba BSP upravlja aplikacije za kliring za posle z energijo in z njo povezanimi produkti.

2.2 Splošna načela

2.2.1 Pravila

- (1) Pravila obsegajo celoten sklop pravil, ki veljajo pri trgovanju, kliringu in povezanih aktivnostih, vključno s Splošnimi pravili, Prilogami, Predpisi, Definicijami, Sklepi, Načeli, Kodeksi in Pogodbami.
- (2) Pravila so sklop pogodb zasebnega prava, ki veljajo za družbo BSP in udeležence ter urejajo trgovanje, kliring in povezanimi aktivnostmi.

2.2.1.1 Veljavna zakonodaja

- (1) Za ponudbe velja, da so bile vnesene oziroma za sklenjene posle velja, da so bili sklenjeni v Ljubljani, Slovenija.
- (2) Za vsa vprašanja v povezavi s trgovanjem, kliringom in Pravili velja slovenska zakonodaja oz. veljavna zakonodaja EU.

- (3) Ne glede na določbo (2) odstavka te točke velja za vprašanja, kot so osebni status borznih udeležencev ali dobava energije in z njo povezanih produktov, kjer je v veljavi obvezen predpis domače države, lokalna zakonodaja domače države.
- (4) Za kliring sklenjenih poslov velja, da je bil izveden tam, kjer ima sedež družba klirinškega agenta, v imenu katerega je kliring opravljen.

2.2.1.2 Spremembe Pravil

- (1) Spremembe Pravil lahko vodstvo sprejema samostojno, z izjemo sprememb Pogodb.
- (2) Spremembe Splošnih pravil morajo biti objavljene najpozneje 15 dni, preden stopijo v veljavo, razen če veljavna zakonodaja ali pristojne oblasti ne zahtevajo hitrejše uveljavitve.
- (3) Spremembe Prilog, Predpisov, Definicij, Sklepov, Kodeksov in Načel morajo biti objavljene najpozneje 8 dni, preden stopijo v veljavo, razen če veljavna zakonodaja ali pristojne oblasti ne zahtevajo hitrejše uveljavitve.

2.2.2 Opombe k razlagi

- (1) Naslovi v Pravilih ne vplivajo na razlago Pravil.
- (2) V primeru, da posamezne določbe v Pravilih postanejo nične oziroma v celoti ali delno neizvršljive, to ne vpliva na veljavnost ali izvršljivost ostalih določb; neveljavna določba se nadomesti z veljavno določbo, ki jo dovoljuje zakon in ki ustreza komercialnemu namenu družbe BSP ter borznih udeležencev. Enako velja za vse nenamerne praznine v Pravilih.

- (3) Posebni izrazi imajo pomen, kot je opredeljeno v 1 poglavju [Definicije izrazov].
- (4) Vse navedbe časa v Pravilih se nanašajo na srednjeevropski čas, razen če je navedeno drugače.
- (5) Vsi izrazi, ki se nanašajo na fizične osebe in so zapisani v moški ali ženski slovnični obliki, vključujejo tako moški kot ženski spol.

2.3 Borzni organi

- (1) Borzni organi so:
  - vodstvo,
  - oseba, pristojna za spremljanje trga
  - nadzor trgovanja,
  - borzna arbitraža,
  - zbornica borznih članov,
  - borzni svet in
  - tržni odbori.
- (2) Z izjemo vodstva, osebe, pristojne za spremljanje trga, nadzora trgovanja, borzne arbitraže in uslužbencev družbe BSP v zbornici borznih članov, borznem svetu in tržnih odborih, člani borznih organov svoje naloge opravljajo brezplačno.

2.3.1 Vodstvo

- (1) Vodstvo je organ, ki upravlja poslovanje družbe BSP in določa splošne smernice strategije ter razvoja družbe BSP.

- (2) Vodstvo odloča o vseh zadevah, ki so mu izrecno dodeljene in o vseh ostalih zadevah družbe BSP, ki jih Pravila ali veljavna zakonodaja ne dodeljujejo drugim subjektom ali organom.
- (3) Vodstvo lahko izvaja vse potrebne ukrepe za pravilno izvajanje trgovanja in kliringa na trgih ter za obravnavanje sklenjenih poslov. To obsega izdajanje Predpisov, ki urejajo različne vidike delovanja borze in kliringa ter druga vprašanja, povezana s poslovanjem družbe BSP v skladu s Splošnimi pravili.
- (4) Podjetja in osebe, ki imajo dovoljenje za izvajanje poslov z aktivnim sodelovanjem na trgih, morajo upoštevati navodila, ki jih izda vodstvo.
- (5) Podjetja in osebe, ki kršijo Pravila ali ne upoštevajo navodil iz (4) odstavka te točke, so lahko v skladu z določbami bodisi točke 2.4.4 [Prenehanje in začasna prekinitve članstva] ali točke 3.6.1 [Izključitev in začasna izključitev iz trgovanja] začasno izključena bodisi iz trgovanja v celoti ali iz posameznega trga za obdobje , ko zadevna podjetja ali osebe motijo izvajanje trgovanja.

2.3.2 Spremljanje trga in nadzor trgovanja

- (1) Oseba, prisojna za spremljanje trga je organ, ki zagotavlja sprejemljivo tržno vedenje vseh borznih udeležencev in njegovih trgovcev, ki trgujejo na borzi.
- (2) Nadzor trgovanja je organ, ki nadzoruje in spremlja celoten trgovalni postopek in upravljanje trgovalne aplikacije v skladu s Pravili. Pristojnosti nadzora trgovanja vključujejo tudi posredovanje pomembnih informacij tržnim udeležencem v zvezi s trgovalno aplikacijoin njenimi funkcijami.
- (3) Oseba, pristojna za spremljanje trga ter nadzor trgovanja sta pooblaščen za takojšen dostop do vseh informacij in podatkov, povezanih s trgovanjem in/ali

---

kliringom vseh borznih udeležencev in klirinških članov ter kateregakoli od njih, ki so na voljo družbi BSP in/ali jih lahko družba BSP pridobi v skladu s Pravili.

2.3.3 Borzna arbitraža

- (1) Borzna arbitraža je stalen, specializiran in neodvisen borzni organ, ki zagotavlja hitro in zaupno reševanje sporov, ki nastanejo zaradi ali v zvezi s trgovanjem, kliringom in drugim borznim poslovanjem, v katerega je vključena družba BSP in/ali njene storitve v skladu s Pravili. Borzna arbitraža je pooblaščen tudi za reševanje vseh drugih sporov med tržnimi udeleženci v povezavi s trgovanjem z energijo, v primeru da se stranki v sporu tako dogovorita.
- (2) Borzna arbitraža ima seznam arbitrov. Arbitra borzne arbitraže na podlagi imenovanja s strani družbe BSP potrdi zbornica borznih članov za mandat v trajanju 4 let.
- (3) Družba BSP izda Pravila borzne arbitraže kot Prilogo k Splošnim pravilom.

2.3.4 Zbornica borznih članov in borzni svet

- (1) Zbornica borznih članov je organ, ki predstavlja interese vseh borznih udeležencev v razmerju do družbe BSP. Pooblastila in pristojnosti zbornice so:
  - izvolitev predsednika in podpredsednika zbornice borznih članov;
  - izvolitev predstavnikov zbornice borznih članov v borzni svet;
  - oblikovanje argumentiranega mnenja o zadevah, ki so bistvenega pomena za trgovanje in kliring pri družbi BSP;
  - predlaganje sprememb Pravil in postopkov družbe BSP;
  - razprava o poročilih in predlogih, ki jih predložijo posamezni tržni odbori;

- razprava o splošnih vprašanjih, povezanih s poslovnim okoljem na trgih, kjer družba BSP izvaja borzne storitve;
  - sprejem argumentiranih stališč o vseh navedenih vprašanjih in predložitvah teh stališč vodstvu.
- (2) Člani Zbornice borznih članov so predstavniki vseh borznih udeležencev in 1 predstavnik družbe BSP.
- (3) Zbornico borznih članov vodi borzni svet, ki ima najmanj 7 članov. Člani borznega sveta so predsednik in podpredsednik zbornice borznih članov, vsi predsedniki tržnih odborov in 1 predstavnik družbe BSP v zbornici borznih članov. Če število tako vzpostavljenih članov ne zadošča, so člani tudi:
- a) podpredsedniki tržnih odborov, če pa potrebno število članov še vedno ni doseženo,
  - b) s tajnim glasovanjem izvoljeni predstavniki zbornice borznih članov, katerih mandat traja 4 leta z možnostjo podaljšanja.
- (4) Borzni svet usklajuje delo zbornice borznih članov in tržnih odborov. Z izjemo volitev ima borzni svet enaka pooblastila in pristojnosti kot zbornica borznih članov. Sprejema lahko sklepe v skladu z določbami (13) in (14) odstavka te točke, razen če vodstvo ne zahteva, da člani zbornice borznih članov o posameznem predlogu glasujejo neposredno.
- (5) Zbornica borznih članov je sklepčna, če je prisotnih toliko članov zbornice borznih članov, da imajo več kot polovico glasov vseh članov zbornice borznih članov, ali če sta prisotni več kot dve tretjini članov borznega sveta, pri čemer so člani prisotni osebno ali pa jih veljavno zastopajo pisno pooblaščenimi namestniki. Z

- izjemo namestnika predstavnika družbe BSP je lahko namestnik člana borznega svetale drug član Zbornice borznih članov.
- (6) Vsak član zbornice borznih članov ima en glas za vsako državo borznega udeleženca, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost, ki jo član predstavlja. Predstavnik družbe BSP v zbornici borznih članov ima en glas za vsako državo, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost. Pri glasovanju v borznem svetu ima vsak član borznega sveta en glas.
- (7) Oddana glasovnica pri volitvah šteje kot veljavna, če je iz nje jasno razvidno, za katerega kandidata ali za katere kandidate je izražena podpora v skladu s pravili, ki veljajo za volitve.
- (8) Zbornica borznih članov lahko izvede volitve, če
- 1) je prisotnih toliko članov zbornice borznih članov, da imajo več kot polovico glasov vseh članov zbornice borznih članov v skladu z določbo (5) odstavka te točke in
  - 2) je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
    - a) volitve za posamezno voljeno funkcijo so bile napovedane vsaj 14 dni vnaprej ali
    - b) člani zbornice borznih članov se z dvotretjinsko večino oddanih veljavnih glasov strinjajo, da izvedejo volitve za posamezno voljeno funkcijo.
- (9) Vsak član zbornice borznih članov lahko predlaga samega sebe kot kandidata za voljeno funkcijo. Vsak namestnik člana zbornice borznih članov lahko predlaga člana, ki ga zastopa, kot kandidata za voljeno funkcijo.
- (10) Predsednik in podpredsednik zbornice borznih članov sta izvoljena z navadno večino oddanih veljavnih glasovnic v tistem krogu volitev, v katerem se kandidata,

ki sta prejela največjo relativno podporo v prvem krogu volitev, pomerita v drugem krogu. Predstavniki Zbornice borznih članov v borznem svetu so izvoljeni z relativno večino oddanih veljavnih glasovnic v enem samem krogu volitev.

- (11) Če se volitve za več voljenih funkcij izvede na istem sestanku zbornice borznih članov, se izvede ločene volitve za predsednika in podpredsednika zbornice borznih članov in skupne volitve za potrebno število predstavnikov zbornice borznih članov v borznem svetu v naslednjem vrstnem redu: najprej za predsednika zbornice borznih članov, nato za podpredsednika zbornice borznih članov in nazadnje za predstavnike zbornice borznih članov v borznem svetu.
- (12) Oddani glas pri glasovanju o predlogu šteje za veljavnega, če je iz njega jasno razvidno, ali je za predlog ali proti njem. V primeru neodločenega glasovanja ima predsedujoči odločilni glas.
- (13) Sklepi zbornice borznih članov so sprejeti:
- a) najprej z navadno večino oddanih veljavnih glasov članov borznega sveta, če sta prisotni več kot dve tretjini članov borznega sveta v skladu z določbo (5) odstavka te točke, če sprejeti sklep ni bil zavrnjen v skladu z določbo alineje c) tega odstavka, če je bila pobuda zavrnjena ali če sklepčnost ni bila dosežena,
  - b) nato z navadno večino oddanih veljavnih glasov članov borznega sveta, če je prisotnih toliko članov zbornice borznih članov, da imajo več kot polovico glasov vseh članov zbornice borznih članov v skladu z določbo (5) odstavka te točke.
  - c) Če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
    - i) na sočasnem sestanku zbornice borznih članov in borznega sveta je prisotnih toliko članov zbornice borznih članov, da imajo več kot polovico

glasov vseh članov zbornice borznih članov v skladu z določbo(5) odstavka te točke ali

- ii) sestanek borznega sveta in sestanek zbornice borznih članov se ne odvijalita sočasno,

lahko vsak član zbornice borznih članov nasprotuje sprejetemu sklepu v skladu z določbo alineje a) tega odstavka tako, da zahteva zavrnitev sprejetega sklepa z navadno večino oddanih veljavnih glasov članov zbornice borznih članov. Predsedujoči zbornice borznih članov upošteva tako zahtevo in pozove h glasovanju brez nepotrebne odlašanja, če sestanka zbornice borznih članov in borznega sveta potekata sočasno, če skliče sestanek zbornice borznih članov z namenom glasovanja o zavrnitvi sprejetega sklepa ob primernem času v bližnji prihodnosti ali pa pozove h glasovanju v skladu z določbo (14) odstavka te točke.

- (14) Sklepi zbornice borznih članov so lahko sprejeti tudi pisno ali prek ustreznih telekomunikacijskih sredstev, na primer prek telekonference, po telefonu ali telefaksu. Predlog se šteje za sprejetega, če:

- a) člani zbornice borznih članov, ki imajo več kot polovico glasov vseh članov zbornice borznih članov, odgovorijo v predpisanem času in večina oddanih veljavnih glasov članov, ki odgovorijo, podpira predlog, ali člani zbornice borznih članov, ki imajo le polovico ali manj kot polovico glasov vseh članov zbornice borznih članov odgovorijo v predpisanem času, ali
- b) če več kot dve tretjini članov borznega sveta odgovorita v predpisanem času in navadna večina oddanih veljavnih glasov članov, ki so odgovorili, podpira predlog.

V postopkih v skladu z določbami tega odstavka lahko vsak član zbornice borznih članov zahteva, da se odloča z glasovanjem po ustni razpravi. Predsedujoči

- upoštevata tako zahtevo, ki mora biti ustrezno utemeljena, na način, da skliče sestanek v živo ali prek ustreznih telekomunikacijskih sredstev brez nepotrebnega odlašanja.
- (15) Člani zbornice borznih članov izvolijo predsednika in podpredsednika zbornice borznih članov s tajnim glasovanjem za 4-letni mandat z možnostjo podaljšanja. Če je bil izvoljeni predsednik ali podpredsednik zbornice borznih članov do izvolitve predsednik ali podpredsednik katerega od tržnih odborov, mu ta mandat poteče z izvolitvijo za predsednika ali podpredsednika zbornice borznih članov in ne more biti izvoljen za predsednika ali podpredsednika nobenega od tržnih odborov, dokler mu traja mandat predsednika ali podpredsednika zbornice borznih članov. Predsednik vodi zasedanja zbornice borznih članov in borznega sveta ali jih vodi podpredsednik, če jih predsednik ne more voditi osebno. V primeru, da niti predsednik niti podpredsednik še nista izvoljena ali ne moreta osebno voditi zadevnega zasedanja, predstavnik družbe BSP v zbornici borznih članov vodi imenovanje vršilca dolžnosti predsednika, ki je imenovan v skladu s pravili za sprejetje sklepa zbornice borznih članov o predlogu, ki ga predlaga predstavnik družbe BSP v zbornici borznih članov.
- (16) Vodstvo mora dati zbornici borznih članov najmanj 8 dni za oblikovanje argumentiranega mnenja glede zadev bistvenega pomena, preden objavi zadevne spremembe Splošnih pravil, Prilog in Definicij, razen v primeru, ko hitrejšo objavo in posledično hitrejšo uveljavitev zahteva veljavna zakonodaja ali pristojne oblasti. Na zahtevo predsedujočega zbornici borznih članov ali predsedujočega borznemu svetu lahko vodstvo podaljša prvotno določeni rok za predložitev mnenja zbornice borznih članov.
- (17) Zbornica borznih članov lahko ustanovi delovne skupine za posamezna področja delovanja, ki delujejo kot svetovalna telesa tako za zbornico borznih članov kot

tudi za borzni svet. Posamezni tržni odbori in družba BSP imajo pravico imenovati svoje predstavnike v vsako ustanovljeno delovno skupino.

- (18) Predsedujoči zbornici borznih članov ali predsedujoči borznemu svetu lahko na sestanek zadevnega borznega organa povabi druge osebe, katerih znanje in izkušnje bi lahko bile koristne za zadevni borzni organ, da se sestanka udeležijo zgolj kot svetovalci. V prisotnosti oseb, ki so povabljene kot svetovalci, lahko poteka razprava o specifičnih zadevah glede Pravil in poslovanja družbe BSP, če se člani borznega sveta ali zbornice borznih članov soglasno strinjajo z njihovo prisotnostjo.
- (19) Vsebina in rezultati sestankov ter postopek odločanja so zabeleženi v obliki pisnega zapisnika, ki ga podpiše predsedujoči zbornici borznih članov. Predpisi zbornice borznih članov, ki jih sprejme zbornica borznih članov, izda pa družba BSP, določajo podrobnosti v zvezi z zasedanji, volitvami, sprejemom sklepov in pripravo zapisnika v skladu s Splošnimi pravili.
- (20) Družba BSP zagotavlja opravljanje administrativnih nalog tako za zbornico borznih članov kot tudi za borzni svet ter priskrbi potrebna sredstva za delo. Družba BSP hrani vse arhive zbornice borznih članov in borznega sveta.

2.3.5 Tržni odbori

- (1) Tržni odbor je organ, ki predstavlja interese vseh borznih udeležencev, aktivnih v posamezni državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost, v razmerju do zbornice borznih članov. Pooblastila in pristojnosti tržnega odbora so:
- razprava o zadevah, ki so bistvenega pomena za trgovanje in kliring pri družbi BSP;

- predlaganje sprememb Pravil in postopkov družbe BSP, zlasti v razmerju do zadevne države, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost.
  - razprava o splošnih vprašanjih, povezanih s poslovnim okoljem, zlasti v posamezni državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost.
  - sprejem argumentiranih stališč o vseh navedenih vprašanjih, in predložitve teh stališč zbornici borznih članov.
- (2) Družba BSP ustanovi tržni odbor za vsako državo, v kateri izvaja borzno dejavnost. Člani tržnega odbora so člani zbornice borznih članov, ki so predstavniki posameznih borznih udeležencev, aktivnih v državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost, in 1 predstavnik družbe BSP. Šteje se, da je borzni udeleženec aktiven v posamezni državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost, če je sprejet na katerikoli trg v državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost.
- (3) Člani posameznega tržnega odbora izvolijo predsednika in podpredsednika tržnega odbora izmed članov, ki zastopajo borzne udeležence, s tajnim glasovanjem za 4-letni mandat z možnostjo podaljšanja. Vsak član Zbornice borznih članov lahko hkrati zaseda največ 2 položaja predsednika in/ali podpredsednika v vseh tržnih odborih. Predsednik vodi zasedanja tržnega odbora ali jih vodi podpredsednik, če jih če predsednik ne more voditi osebno . V primeru, da niti predsednik niti podpredsednik še nista izvoljena ali ne moreta osebno voditi zasedanja, predstavnik družbe BSP v tržnem odboru vodi imenovanje vršilca dolžnosti predsednika, ki je imenovan v skladu s pravili za sprejetje sklepa tržnega odbora o predlogu, ki ga predlaga predstavnik družbe BSP v tržnem odboru.
- (4) Pravila o sklepčnosti, volitvah, sprejemanju sklepov, prisotnosti drugih oseb in pisanju zapisnikov za tržne odbore sosmiselno enaka, kot so predpisana za

---

zbornico borznih članov. Prav tako za tržne odbore smiselno veljajo tudi Predpisi zbornice borznih članov.

- (5) Družba BSP zagotavlja opravljanje administrativnih nalog za tržne odbore in vsa potrebna sredstva za delo. Družba BSP hrani vse arhive tržnih odborov.

2.4 Članstvo

- (1) Sodelovanje na borzi obsega članstvo v trgovalni aplikaciji in aplikaciji za kliring družbe BSP. Ne glede na prejšnjo določbo se vsak borzni udeleženec hkrati šteje tudi kot klirinški član, dokler družba BSP ne določi drugače.
- (2) Samo borznim udeležencem je dovoljeno sodelovanje v trgovanju in/ali kliringu na borzi.
- (3) Borzni udeleženec lahko sodeluje v trgovanju in/ali kliringu na posameznem trgu po pristopu na zadevni trg in ko izpolni vse pogoje v skladu s Pravili.

2.4.1 Sodelovanje na borzi

- (1) K sodelovanju na borzi so lahko sprejeti samo tisti poslovni subjekti, ki se, glede na produkte, s katerimi se lahko trguje na borzi, komercialno ukvarjajo z dejavnostjo:
- prodajanja in kupovanja v svojem lastnem imenu za svoj lastni račun (lastne transakcije) ali
  - prodajanja in kupovanja v svojem lastnem imenu za račun tretje stranke (transakcije za tretje stranke) ali
  - nastopanja v vlogi posrednika za pogodbe za nakup in prodajo (posredniški posli).

- (2) Kandidat za sodelovanje na borzi pisno imenuje najmanj eno kontaktno osebo izmed tistih, ki jim je po zakonu ali aktu o ustanovitvi organizacije ali sporazumu delničarjev zaupano vodenje in zastopanje kandidata, oziroma v primeru, ko je pravna oblika kandidata samostojni podjetnik, lastnika, ali izmed uslužbencev drugega kandidata, pod pogojem, da je zanesljiv/so zanesljivi in da ima najmanj ena od teh oseb potrebno strokovno usposobljenost za poslovanje na borzi. Kontaktna oseba ima polna pooblastila, da predstavlja borznega udeleženca v razmerju do družbe BSP. O vsaki spremembi pri imenovanju kontaktnih oseb je treba pisno obvestiti družbo BSP, preden takšna sprememba stopi v veljavo.

2.4.1.1 Borzni član

- (1) Borzni član je oseba, ki izpolnjuje pogoje za članstvo na borzi, sklene Pogodbo o sprejemu v članstvo na borzi z družbo BSP in plača pristopnino za članstvo na borzi v skladu s cenikom.
- (2) Borzni član ima pravice in obveznosti v skladu s Pravili.
- (3) Borzni član lahko sklene Pogodbo o vstopu v pridruženo članstvo z družbo BSP in s poslovnim subjektom, ki želi postati pridruženi član. Borzni član je skupno in solidarno odgovoren za vsako obveznost, ki jo ima pridruženi član do družbe BSP.
- (4) Borzni član lahko imenuje zanesljive in strokovno usposobljene osebe, da jih družba BSP odobri kot borzne trgovce borznega člana in/ali njegovih pridruženih članov na določenih trgih, na katere je pristopil borzni član in/ali njegovi pridruženi člani. Družba BSP odobri posamezne borzne trgovce, če so zanesljivi in če so strokovno usposobljeni v skladu s podrobnimi določbami, ki so opisane v Pravilih za pristop trgovcev na borzo na zadevni trg. Vsaka oseba je lahko v

kateremkoli danem trenutku sprejet kot borzni trgovec le za enega borznega člana in za poljubno število pridruženih članov tega borznega člana.

- (5) Borzni član lahko imenuje zanesljive in strokovno usposobljene osebe, da jih družba BSP odobri kot klirinške predstavnike borznega člana in/ali njegovih pridruženih članov. Družba BSP odobri posamezne klirinške predstavnike, če so zanesljivi in če so strokovno usposobljeni v skladu s podrobnimi določbami v Pravilih kliringa.
- (6) Borzni član lahko imenuje svoje predstavnike in predstavnike pridruženih članov v zbornico borznih članov. Vsak borzni član lahko imenuje enega predstavnika zbornice borznih članov za vsako državo, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost, v kateri je aktiven borzni član in njegovi pridruženi člani. Šteje se, da je borzni udeleženec aktiven v posamezni državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost, če je sprejet na katerikoli trg v državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost.

2.4.1.2 Pridruženi član

- (1) Pridruženi član je oseba, ki izpolnjuje pogoje za članstvo na borzi, sklene Pogodbo o vstopu v pridruženo članstvo z borznim članom, ki mu želi pripadati, in z družbo BSP ter plača pristopnino za pridruženo članstvo na borzi v skladu s cenikom. Pridruženo članstvo je odvisno od članstva na borzi borznega člana, ki mu pridruženi član pripada.
- (2) Pridruženi član ima pravice in obveznosti v skladu s Pravili.
- (3) Pravice pridruženega člana, da imenuje svoje borzne trgovce in klirinške predstavnike v zbornico borznih članov, uresničuje borzni član v imenu pridruženega člana.

2.4.2 Sodelovanje na trgu, vzdrževalec trga in pospeševalec trga

- (1) Borzni udeleženeec, ki želi sodelovati na trgu, mora:
  - a) pridobiti vsa državna soglasja, dovoljenja, licence, priznanja ali podobne pogodbe, ki se zahtevajo za trgovanje na posameznem trgu, na katerem želi sodelovati, in za nadaljnjo obravnavo sklenjenih poslov v skladu s Pravili, Pravili glede dodelitve domene za fizično poravnavo in drugimi veljavnimi zakoni;
  - b) skleniti ustrezne Pogodbe o dodelitvi domene za fizično poravnavo;
  - c) zagotoviti osebje, potrebno za trgovanje in kliring, in izvesti zadovoljive varnostne ukrepe;
  - d) plačati pristopnino za sodelovanje na trgu v skladu s cenikom;
  - e) izpolniti vse druge zahteve, navedene v zahtevah za sodelovanje na posameznem trgu;
  - f) ves čas izpolnjevati vse obveznosti do družbe BSP in drugih tržnih udeležencev v skladu s Pravili z ozirom na izpostavljenost tveganjem, ki izvirajo iz njegovih aktivnosti na trgih.

- (2) Tržni udeleženeec mora imeti na razpolago ustrezno tehnično infrastrukturo, ki zagotavlja pravilno trgovanje in kliring tako prek trgovalne aplikacije in aplikacije za kliring družbe BSP kot tudi preko telefaksa. Tržni udeleženeec mora poskrbeti, da je tehnična infrastruktura dobro vzdrževana in da je zagotovljena njena neprekinjena pripravljenost za delovanje. Pristop tržnega udeleženca za sodelovanje v trgovanju in/ali kliringu se omogoči, če je tržni udeleženeec opremljen s potrebnimi tehničnimi povezavami in če so izpolnjene vse druge zahteve za povezavo z zadevno trgovalno aplikacijo in aplikacijo za kliring družbe BSP.

2.4.2.1 Sodelovanje na trgu

- (1) Borzni udeleženec je sprejet na trg, ko sklene Pogodbo o sodelovanju na trgu z družbo BSP, ki jo lahko sklene po sklenitvi Pogodb o sodelovanju v kliringu z družbo BSP, ki se zahtevajo za posamezni trg, in ko te pogodbe stopijo v veljavo, če zadevne Pogodbe o sodelovanju v kliringu niso bile sklenjene med borznim udeležencem in družbo BSP in/ali le-te niso stopile v veljavo do časa sklenitve zgoraj omenjene Pogodbe o sodelovanju na trgu.
- (2) Borzni udeleženec, ki je sprejet na posamezni trg, ima pravice in obveznosti v skladu s Pravili.
- (3) Veljavnost Pogodbe o sodelovanju na trgu je odvisna od izpolnjevanja pogojev za trgovanje in kliring na posameznem trgu v skladu s Pravili.

2.4.2.2 Vzdrževalec trga

- (1) Vzdrževalec trga je tržni udeleženec, ki je:
  - a) borzni član, ki sklene Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga z družbo BSP, v zvezi s produkti na trgih, za katere se zavezuje s Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga, da bo zagotavljal izvajanje dejavnosti vzdrževanja trga, kjer naj bi take dejavnosti izvajal borzni član; ali
  - b) pridruženi član, ki pripada borznemu članu, ki je sklenil Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga, v zvezi s produkti na trgih, za katere se borzni član, ki mu pripada, zavezuje s Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga, da bo zagotavljal izvajanje dejavnosti vzdrževanja trga, kjer naj bi take dejavnosti izvajal pridruženi član.

- (2) Vzdrževalec trga ima pravice in obveznosti v obsegu, ki je naveden v Pravilih, v zvezi s produktom na trgu, za katerega vzdrževalec trga pridobi svoj status v skladu s Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga.
- (3) Veljavnost Pogodbe o dodelitvi vloge vzdrževalca trga je odvisna od sodelovanja na trgu na posameznem trgu.
- (4) BSP lahko objavi dejstvo, da je tržni udeleženec vzdrževalec trga in produkte, za katere je pridobil status vzdrževalca trga.

2.4.2.3 Pospeševalec trga

- (1) Pospeševalec trga je tržni udeleženec, ki je:
  - a) borzni član, ki sklene Pogodbo o dodelitvi vloge pospeševalca trga z družbo BSP, v zvezi s produkti na trgih, za katere se zavezuje s pogodbo o dodelitvi vloge pospeševalca trga, da bo zagotavljal izvajanje dejavnosti pospeševanja trga, kjer naj bi take dejavnosti izvajal borzni član; ali
  - b) pridruženi član, ki pripada borznemu članu, ki je sklenil Pogodbo o dodelitvi vloge pospeševalca trga, v zvezi s produkti na trgih, za katere se borzni član, ki mu pripada, zavezuje s Pogodbo o dodelitvi vloge pospeševalca trga, da bo zagotavljal izvajanje dejavnosti pospeševanja trga, kjer naj bi take dejavnosti izvajal pridruženi član.
- (2) Pospeševalec trga ima pravice in obveznosti v obsegu, ki je naveden v Pravilih, v zvezi s produktom na trgu, za katerega pospeševalec trga pridobi svoj status v skladu s Pogodbo o dodelitvi vloge pospeševalca trga.
- (3) Veljavnost Pogodbe o dodelitvi vloge pospeševalca trga je odvisna od sodelovanja na trgu na posameznem trgu.

- (4) Družba BSP lahko objavi dejstvo, da je tržni udeleženec pospeševalec trga in produkte, za katere je pridobil status pospeševalca trga.

2.4.3 Pristop

- (1) Poslovni subjekt lahko vloži vlogo za pristop k sodelovanju na borzi kot borzni član ali kot pridruženi član. Borzni udeleženec lahko v kateremkoli danem trenutku sodeluje na borzi le kot borzni član ali le kot pridruženi član.
- (2) Borzni udeleženec lahko vloži vlogo za pristop:
- na trg;
  - kot vzdrževalec trga za produkt ali za več produktov na trgu, na katerega je bil sprejet.
- (3) Vlogo za pristop na borzo je treba predložiti družbi BSP v pisni obliki na zahtevanem obrazcu. Vlogi za pristop na borzo je treba priložiti dokumente, ki dokazujejo, da kandidat izpolnjuje pogoje za pristop na borzo v skladu z veljavno zakonodajo in Pravili. Vodstvo lahko od kandidata zahteva, da priskrbi dodatne dokaze o izpolnjevanju pogojev kadarkoli in znotraj določenih časovnih omejitev. V tem pogledu lahko vodstvo po skrbni oceni okoliščin samo ali preko posrednika izvede na kandidatove stroške preizkus kandidata in od kandidata zahteva dodatne izjave in dokumente, za katere meni, da so primerni. Poleg tega lahko zahteva informacije od tretjih strank, pri čemer mora biti kandidat o taki zahtevi predhodno obveščen.
- (4) Vloga za pridruženo članstvo je lahko vložena sočasno z vlogo za članstvo na borzi kandidata, ki želi skleniti Pogodbo o vstopu v pridruženo članstvo s kandidatom za pridruženo članstvo ob pristopu v članstvo na borzi. Vlogi za

BORZNA PRAVILA

Različica 2.10

- pristop na trg in kot vzdrževalec trga je mogoče vložiti sočasno z vlogo za pristop na borzo kot borzni udeleženeec. Za namene postopka vsaka zadevna vloga za pristop na borzo šteje kot ločena vloga, ki je vložena v trenutku, ko vodstvo izda sklep o pristopu k sodelovanju na borzi ali k sodelovanju na trgu, če je zadevni pristop odvisen od drugega pristopa.
- (5) Ob prejemu vloge za pristop na borzo mora vodstvo sprožiti postopek za pristop z imenovanjem poročevalca vodstvu za zadevno vlogo za pristop. Vodstvo mora o tem odločiti v 30 dneh po prejemu popolne vloge za pristop na borzo, ki je v skladu s Pravili in veljavno zakonodajo.
- (6) V postopku za pristop lahko vodstvo odloča o:
- a) pristopu, če je vloga popolna in skladna z veljavno zakonodajo in Pravili;
  - b) zahtevi za dopolnitev vloge, kar ima za posledico prekinitve teka roka v skladu z določbo (5) odstavka te točke, če:
    - i) vloga ni popolna in/ali skladna z veljavno zakonodajo in Pravili ali
    - ii) vodstvo meni, da mora pridobiti dodatne dokaze o tem, da kandidat izpolnjuje pogoje;
  - c) zavrnitvi pristopa, če vloga ni popolna in/ali skladna z veljavno zakonodajo in Pravili.
- (7) Sklepi vodstva v skladu z (5) odstavkom te točke morajo biti izdani v pisni obliki. Kandidat mora biti obveščten o sklepu v 8 dneh od sprejetja sklepa.
- (8) Po pristopu je borzni udeleženeec še vedno dolžan takoj obvestiti vodstvo o vseh spremembah dejanske ali pravne narave v zvezi z informacijami, ki so zahtevane in posredovane v postopku pristopa. Poleg tega mora takoj obvestiti vodstvo, če izve, da je bil proti njemu sprožen uraden postopek, katerega možna posledica bi

---

bila, da ne bi več izpolnjeval pogojev za sodelovanje na borzi ali sodelovanje na trgu, ali da je bil proti njemu sprožen kazenski postopek zaradi suma kršitev lastninskih pravic ali davčnih kršitev. Prav tako je dolžan obvestiti vodstvo, če izve, da je bil tak postopek uveden ali bo uveden proti osebi, ki deluje v njegovem imenu, ki ji je v skladu s statutom, aktom o ustanovitvi organizacije ali sporazumom delničarjev zaupano upravljanje dejavnosti borznega udeleženca. Da bi to zagotovili, lahko vodstvo zahteva dodatne informacije in dokumente na podlagi smislene uporabe s smiselno uporabo (3) odstavka te točke.

2.4.4 Prenehanje in začasna prekinitve članstva

- (1) Do prenehanja sodelovanja na borzi ali sodelovanja na trgu lahko pride, ker:
  - a) borzni udeleženec odstopi od zadevnega pristopa;
  - b) vodstvo umakne zadevni pristop;
  - c) vodstvo prekliče zadevni pristop.
- (2) Do začasne prekinitve sodelovanja na borzi ali sodelovanja na trgu lahko pride zaradi sklepa vodstva o začasni prekinitvi zadevnega pristopa.
- (3) Borzni udeleženec lahko odstopi od pristopa kot borzni udeleženec ali kot tržni udeleženec s pisnim obvestilom, ki ga predloži vodstvu.
- (4) Vodstvo lahko umakne pristop borznega udeleženca ali njegovega sodelovanja na trgu, če se ob pristopu izkaže, da katera od pristopnih zahtev ni izpolnjena.
- (5) Vodstvo lahko prekliče pristop borznega udeleženca ali njegovega sodelovanja na trgu, če:
  - a) po pristopu katera od pristopnih zahtev ni več izpolnjena;

- b) borzni udeleženelec ne priskrbi finančnih garancij, določenih za njegove dejavnosti;
  - c) borzni udeleženelec ne izpolni svojih obveznosti, ki izhajajo iz klirinških obveznosti;
  - d) borzni udeleženelec ne izpolni v roku drugih obveznosti, kot so določene v Pravilih in veljavni zakonodaji;
  - e) borzni udeleženelec resno krši Pravila ali veljavno zakonodajo;
  - f) je posamezni trg ukinjen.
- (6) Vodstvo se lahko odloči za začasno prekinitvev pristopa borznega udeleženca ali njegovega sodelovanja na trgu za obdobje največ šest mesecev, če:
- a) obstaja močan sum, da katera od pristopnih zahtev ni bila izpolnjena ali ni več izpolnjena;
  - b) borzni udeleženelec krši določbe veljavne zakonodaje in/ali Pravil;
  - c) borzni udeleženelec ne izpolni obveznosti pri plačilu zapadlih pristojbin;
  - d) borzni udeleženelec ne priskrbi finančnih garancij, določenih za njegove dejavnosti;
  - e) borzni udeleženelec ne izpolni svojih obveznosti, ki izhajajo iz klirinških obveznosti;
  - f) borzni udeleženelec ne zagotovi ustrezne informacijske infrastrukture;
  - g) borzni udeleženelec ne izpolni v roku drugih obveznosti, kot so določene v Pravilih in veljavni zakonodaji;
  - h) borzni udeleženelec bistveno krši Pravila;

- (7) Ob prenehanju ali začasni prekinitvi zadevnega pristopa zadevni borzni udeleženec na posameznem trgu ne bo mogel vnesti novih ponudb.
- (8) Ob prenehanju ali začasni prekinitvi zadevnega pristopa lahko nadzor trgovanja:
- a) zadevnemu borznemu udeležencu in njegovim borznim trgovcem v ustreznem obsegu odvzame pravice do trgovanja v trgovalni aplikaciji za obdobje trajanja začasne prekinitve ali trajno, in
  - b) iz trgovalne aplikacije odstrani vse ponudbe, ki so jih vnesli borzni trgovci zadevnega borznega udeleženca na trgih, za katere je pristop borznega udeleženca prenehal ali bil začasno prekinjen, in
  - c) prekliče vse posle na podlagi ponudb, ki so jih vnesli borzni trgovci zadevnega borznega udeleženca, za katere meni, da je to potrebno zaradi zaščite borze in/ali borznih udeležencev.
- (9) Ob prenehanju ali začasni prekinitvi zadevnega pristopa lahko oseba, pristojna za spremljanje trga, zadevnemu borznemu udeležencu in njegovim borznim trgovcem v ustreznem obsegu odvzame pravice do trgovanja v trgovalni aplikaciji za obdobje trajanja začasne prekinitve ali trajno.
- (10) Ukrepi nadzora trgovanja, izvršeni v skladu z določbami alinej a) in b) (8) odstavka te točke ali ukrep osebe, pristojne za spremljanje trga, izvršen v skladu z določbo (8) odstavka te točke, ne pomenijo dodatnih stroškov za tržnega udeleženca, medtem ko je za preklic sklenjenih poslov, izvedenim v skladu z določbo alineje c) (8) odstavka te točke, družba BSP upravičena do povračila za stroške, povezane s tem, v skladu s cenikom.

2.5 Tehnična podpora

- (1) Družba BSP nudi neomejeno tehnično podporo samo v svojem delovnem času. Zunaj delovnega časa podpora zajema samo ukrepe za odpravljanje tehničnih okvar in omejevanje škode.
- (2) Družba BSP je pooblaščen, da za podporo borznim udeležencem zunaj delovnega časa najame tretje stranke. Vendar pa tretje stranke, najete za ta namen, ne dobijo dostopa do trgovalnih podatkov borznih udeležencev ali pravice pregledovanja le-teh.

2.6 Izjemne okoliščine

- (1) Izjemne okoliščine so okoliščine, ki preprečijo normalno delovanje družbe BSP v skladu s Pravili in veljavnimi zakoni.
- (2) Naslednje vrste situacij, vendar ne izključno, štejejo za izjemne okoliščine:
  - resne motnje v delovanju trgovalne aplikacije ali drugih aplikacij, ki jih uporablja družba BSP, bodisi internih aplikacij ali aplikacij, ki so bistveno povezane z dejavnostjo družbe BSP, npr. bančne aplikacije in aplikacije domene za fizično poravnavo;
  - izjemne okoliščine v prenosnem omrežju; in
  - izjemne okoliščine v proizvodnji ali porabi elektrike.
- (3) Izjemne okoliščine so lahko razlog za spremembo, ustavitev, začasno prekinitvev ali opustitev trgovanja in/ali kliringa. V primeru, ko nastanejo izjemne okoliščine, se mora vodstvo na podlagi notranjih aktov in informacij, ki jih ima na voljo, odločiti

o potrebnih ukrepih in o njih na primeren način nemudoma obvesti borzne udeležence.

- (4) Družba BSP mora sprejeti postopke, ki so uporabljeni v primeru izjemnih okoliščin, v obliki Predpisov v skladu s Splošnimi pravili.

2.7 Omejitve odgovornosti

- (1) Razen v primerih, kjer Pravila, veljavna zakonodaja ali Pogodbe določajo drugače, družba BSP pod nobenimi pogoji ne prevzema nikakršne odgovornosti do kateregakoli borznega udeleženca za kakršnokoli izgubo ali škodo, vključno z vso neposredno, posredno ali posledično škodo, kar zajema tudi izgubo kakršnegakoli dobička ali zamude.
- (2) Družba BSP ne prevzema nikakršne odgovornosti za kakršnokoli izgubo ali škodo, ki bi nastala kot posledica kateregakoli dejanja ali opustitve, ki jih urejajo Pravila ali veljavna zakonodaja, pod pogojem, da ni ravnala iz hude malomarnosti ali namenoma.
- (3) Družba BSP pod nobenimi pogoji ne prevzema nikakršne odgovornosti za kakršnokoli izgubo ali škodo, ki jo povzroči višja sila ali vstaja, vojni spopadi ali naravni pojavi ali drugi dogodki, za katere ni odgovorno (npr. stavke, začasna razpustitev delavcev).
- (4) Družba BSP ali z njo povezane družbe pod nobenimi pogoji ne prevzemajo nikakršne odgovornosti za škodo, ki izhaja iz uporabe trgovalne aplikacije BSP, razen če niso posledica hude malomarnosti ali namernih dejanj, ki jih zagrešijo njegovi organi ali njegov zastopnik.

- (5) Družba BSP pod nobenimi pogoji ne prevzema nikakršne odgovornosti za škodo, ki jo povzroči prekinitev njegovega poslovanja zaradi tehničnih težav ali zaradi delne ali popolne nezmožnosti uporabe bančnega sistema in/ali aplikacije za prijavo voznega reda v primeru prekinitve pri prenosu podatkov.
- (6) Družba BSP pod nobenimi pogoji ne prevzema nikakršne odgovornosti za kakršnokoli dobavo in prevzem količin energije, ki izhajajo iz sklenjenih poslov, ki jih urejajo ta Pravila. Poleg tega družba BSP pod nobenimi pogoji ne prevzema nikakršne odgovornosti za kakršnokoli izgubo ali škodo, ki jo povzroči motnja pri dobavi energije in/ali okvare bodisi na domenah za fizično poravnavo ali na prenosnih energetske omrežjih.
- (7) V posebnih primerih, določenih v Pravilih ali v veljavni zakonodaji, ali v primeru dogodkov, ki zahtevajo take ukrepe v interesu družbe BSP, borze ali borznega udeleženca, ima družba BSP pravico, da omeji, začasno prekine ali zaustavi delovanje trgov in/ali kliringa. V takih primerih družba BSP ne prevzema nikakršne odgovornosti do kateregakoli borznega udeleženca za kakršnokoli izgubo ali škodo, ki jo povzroči taka omejitev, začasna prekinitev ali zaustavitev trgov in/ali kliringa.
- (8) Družba BSP in tretje stranke, ki jih najame družba BSP, pod nobenimi pogoji ne prevzemajo nikakršne odgovornosti za napake ali motnje pri delovanju trgov in/ali kliringa, ki jih povzroči okvara komunikacij, opreme, sistemov centralne obdelave podatkov ali podobne okvare zunaj njihovega nadzora.
- (9) Borzni udeleženci potrjujejo, da BSP izvaja spajanje trgov po najboljših močeh: prekinitev spajanja trgov se šteje kot sprejemljiva nadomestna rešitev, ki sama po sebi ne vodi do odgovornosti BSP, razen če se dokaže, da je prišlo do prekinitve spajanja trgov zaradi kršitve Pravil s strani BSP.

2.8 Reševanje sporov

- (1) Vsi spori, ki nastanejo zaradi ali v povezavi s Pravili in/ali trgovanjem in/ali kliringom bodisi med družbo BSP in borznimi udeleženci ali med borznimi udeleženci, so predloženi samo borzni arbitraži kot izključno pristojnemu organu do največje mere, ki jo dovoljuje veljavna zakonodaja.
- (2) Borzna arbitraža odloči v odboru, sestavljenem iz treh arbitrov. Vsaka stranka imenuje enega arbitra. Tako imenovana arbitra imenujeta predsedujočega arbitra. V primeru, da se arbitra ne moreta dogovoriti o predsedujočem arbitru, predsedujočega arbitra imenuje predsednik borzne arbitraže. Če se vse stranke v sporu strinjajo, lahko spor reši arbiter posameznik.
- (3) Za tako reševanje spora se zaračuna posebna pristojbina v skladu s cenikom, ki ga določi družba BSP.
- (4) Sklep borzne arbitraže je dokončen brez možnosti pritožbe.
- (5) Morebitni odškodninski zahtevek ali kakšen drug zahtevek zoper družbo BSP je obravnavan le, če je družba BSP o škodi ali kakšni drugi podlagi za zahtevek obveščena v tridesetih (30) dneh od nastanka take škode ali druge podlage in če je zahtevek predložen borzni arbitraži v nadaljnjih tridesetih (30) dneh. Če oseba ne upošteva teh časovnih omejitev, se šteje, da se je odrekla svojim zahtevkom.

2.9 Pristojbine

- (1) Družba BSP borznim udeležencem zaračuna pristojbine za trgovanje, kliring, članstvo in druge storitve v skladu z veljavnim cenikom.
- (2) Vodstvo sprejme cenik, ki ne stopi v veljavo prej kot 8 dni po objavi.

2.10 Borzne cene, borzni indeksi, obvestila in objave

- (1) Če ni drugače določeno, so obvestila in objave družbe BSP objavljene v elektronskih medijih, bodisi javnih ali notranjih za uporabnike aplikacij in storitev družbe BSP. Medij določi vodstvo.
- (2) Podatke in informacije, ki jih prejmejo iz trgovalne aplikacije ali drugih sistemov, ki jih uporablja družba BSP, uporabljajo samo borzni udeleženci za svoje namene v povezavi s trgovanjem in poravnavo. Prenos takih podatkov tretjim strankam ali obdelava prejetih podatkov, vključno z vsemi vrstami komercialne uporabe teh podatkov - v obsegu, ki presega namene bodisi trgovanja ali kliringa na borzi - ni dovoljeno brez predhodnega pisnega soglasja družbe BSP.
- (3) Borzni indeksi in cene produktov so lastnina družbe BSP in v zvezi s tem si družba BSP pridržuje vse pravice.

3 Trgovanje

3.1 Splošna definicija borznega trga

- (1) Borza je prostor za organizirano trgovanje, kjer se povpraševanje in ponudba usklajujeta prek popolnoma avtomatizirane elektronske aplikacije, in sicer trgovalne aplikacije BSP.
- (2) Borzo organizira družba BSP.
- (3) Pravila za izvajanje posameznega trga so opisana v Prilogah k Splošnim pravilom.

3.2 Borzno trgovanje

- (1) Trgovanje na posameznem trgu je dovoljeno le borznemu udeležencu, ki je sprejet na posamezni trg v skladu s Pravili.
- (2) Borzni udeleženec lahko trguje na posameznem trgu po pristopu na ta trg in če izpolnjuje vse pogoje v skladu s Pravili in veljavno zakonodajo.

3.3 Pogoji trgovanja

- (1) Splošna pravila in Priloge določajo pogoje, pod katerimi družba BSP lahko uvede trgovanje z novimi produkti in z novimi vrstami ponudb, uvede nove algoritme prekine ali začasno prekine trgovanje s specifičnimi standardiziranimi produkti ali specifičnimi vrstami ponudb.
- (2) V skladu s Splošnimi pravili, Pravili trgovanja, Pravili kliringa in Definicijo produktov Definicija trga za posamezni trg določa vsaj naslednje pogoje:

- zahteve za pristop k sodelovanju na trgu;
- razpoložljive produkte;
- urnik trgovanja;
- način kliringa za sklenjene posle na trgu;
- izračun zahtevanih finančnih garancij.

3.4 Trgovalna aplikacija

- (1) Trgovalna aplikacija BSP je elektronska aplikacija.
- (2) Borzni udeleženci elektronsko prenesejo svoje ponudbe iz delovnih postaj, ki jih upravljajo njihovi borzni trgovci, v trgovalno aplikacijo. Družba BSP lahko dovoli uporabo drugih načinov prenosa. Družba BSP borzne udeležence obvesti o drugem načinu prenosa na primeren način.
- (3) Trgovalna aplikacija borznim udeležencem prek imenovanih predstavnikov (borzних trgovcev) omogoča, da vnašajo ponudbe in sklepajo posle na borzi ter , dostopajo do podatkov o zgodovini svojih prejšnjih dejanj v trgovalni aplikaciji in te podatke prenašajo.

3.5 Nadzor na borzi ter spremljanje trgovanja

- (1) Družbe in osebe, ki imajo dovoljenje za izvajanje poslov z aktivnim sodelovanjem na borzi, morajo upoštevati Pravila, veljavno zakonodajo in navodila vodstva.
- (2) Vsi borzni udeleženci so deležni povsem zaupne obravnave. Vsi podatki, pridobljeni od tržnih udeležencev, iz trgovalne aplikacije ali na kakšen drug način,

se uporabljajo zgolj za namen izvajanja dejavnosti nadzora trgovanja in spremljanja trga in ne smejo biti razkriti nobeni tretji stranki, razen če tega ne zahteva zakonodaja ali pristojni organ.

- (3) Družba BSP je pristojna za nadzor borznih udeležencev ter spremljanje njihovega trgovanja na borzi, kar vključuje revizijski pregled v takem obsegu, da to služi namenu izpolnjevanja funkcije opazovanja in nadziranja skladnosti s Pravili in obveznostmi do družbe BSP ter zagotovili, danimi družbi BSP. V takih primerih je na zahtevo družbe BSP borzni udeleženec dolžan, da predstavnikom družbe BSP in/ali osebam, ki delujejo v imenu družbe BSP, kadarkoli omogoči dostop do svojih prostorov in/ali podporne službe in/ali vseh informacij in podatkov o svojih dejavnostih, povezanih s produkti na trgih, na katerih je tržni udeleženec, pri čemer je še posebej obvezan razkriti pogodbe in vse iz njih izhajajoče posle, ki so lahko označeni kot zaupni.
- (4) Nadzor trgovanja lahko začasno prekine dostop do trgovalne aplikacije za en sam trg ali za vse trge za poljubno število borznih trgovcev, če je to potrebno zaradi tehničnih ali kakršnihkoli drugih razlogov, kot je navedeno v točki 3.14 [Ustavitev trgovanja in preklic produktov]. Nadzor trgovanja o svojih dejanjih obvesti zadevne borzne trgovce v najkrajšem možnem času.
- (5) Nadzor trgovanja lahko, v primeru ko je v trgovalni aplikaciji identificirana napaka, izvede ustrezne ukrepe za zaščito borze.
- (6) Nadzor trgovanja lahko:
  - vnese ali odstrani ponudbe na računu borznega udeleženca v primeru tehničnih težav na strani borznega udeleženca, upoštevajoč njegova navodila in v skladu s podrobnim postopkom, opisanim v Pravilih trgovanja;

- po lastni presoji odstrani vse ponudbe borznega udeleženca v trgovalni aplikaciji, ki presegajo njegov trgovalni limit, v skladu s podrobnim postopkom, opisanim v Pravilih trgovanja.
- (7) Ne glede na določbe alineje c) v (8) odstavku točke 2.4.4 [Prenehanje in začasna prekinitve članstva] , alineje c) v (2) odstavku točke 3.6.2 [Posledice izključitve in začasne izključitve iz trgovanja] in alineje a) v (3) odstavku točke 3.10.2 [Napaka pri sklenitvi posla] si nadzor trgovanja prizadeva, da vsi posli, sklenjeni na borzi, postanejo nepreklicno sklenjeni posli in da v nadaljevanju pride do poravnave.
- (8) Nadzor trgovanja ter oseba, pristojna za spremljanje trga, lahko izreče opomin, če je borzni trgovec kršil ali poskusil kršiti Pravila, veljavno zakonodajo ali navodila, ki jih je izdala družba BSP.
- (9) Manipulacija s katerekoli ceno produkta in/ali indeksom cen s strani borznega trgovca ali njegove skupine šteje kot huda kršitev Pravil.

3.6 Borzni trgovec

- (1) Borzni trgovec je oseba, ki je sprejet v trgovanje na posameznem trgu, je zanesljiva in ima vse potrebne strokovne kvalifikacije v skladu s podrobnimi določbami v Pravilih za pristop trgovcev na borzi, ki so sprejete kot Priloga k Splošnim pravilom.
- (2) Vsaka oseba lahko v kateremkoli danem trenutku pristopi kot borzni trgovec le za največ enega borznega člana in za poljubno število zadevnih pridruženih članov borznega člana.

- (3) Borzne trgovce mora imenovati borzni član za določene trge, na katere so bili sprejeti borzni član in/ali pridruženi člani. Družba BSP odobri borzne trgovce posamično in v skladu z določbami v Pravilih za pristop trgovcev na borzo.
- (4) Nadzor trgovanja ali oseba, pristojna za spremljanje trga, mora nemudoma na primeren način obvestiti borznega člana o preklicu ali začasnem preklicu pristopa za trgovanje in razlogih zanj.
- (5) V primeru, da borzni trgovec, imenovan s strani borznega udeleženca, le delno izpolnjuje pogoje v skladu s Pravili za pristop borznega trgovca, lahko nadzor trgovanja izda začasen pristop borznega trgovca, vendar le za obdobje, ki ni daljše od 3 mesecev. V primeru neizpolnjevanja pogojev v skladu s Pravili za pristop borznega trgovca začasni pristop po določenem času poteče.
- (6) Borzni udeleženec mora vedno priskrbeti osebje, ki je potrebno za trgovanje, in izvajati zadostne organizacijske varnostne ukrepe.

3.6.1 Izključitev in začasna izključitev iz trgovanja

- (1) Do izključitve borznega trgovca iz trgovanja, bodisi v celoti ali omejene na posamezne trge, lahko pride zaradi:
  - a) preklica pooblastitve s strani borznega člana;
  - b) umik pristopa borznega trgovca s strani nadzora trgovanja;
  - c) preklic pristopa borznega trgovca s strani nadzora trgovanja ali oseba, pristojna za spremljanje trga.

- (2) Do začasne izključitve borznega trgovca iz trgovanja, bodisi v celoti ali omejene na posamezne trge, lahko pride zaradi sklepa nadzora trgovanja ali osebe, pristojne za spremljanje trga, o začasni prekinitvi pristopa borznega trgovca.
- (3) Borzni član lahko prekliče pooblastilo borznemu trgovcu, ki predstavlja njega in njegove pridružene člane, ki ga podeli z imenovanjem v skladu z določbo (3) odstavka točke 3.6 [Borzni trgovec], bodisi v celoti ali omejeno na posamezne trge, s pisnim obvestilom, ki ga predloži nadzoru trgovanja.
- (4) Nadzor trgovanja prekliče pristop borznega trgovca, bodisi v celoti ali omejeno na posamezne trge, če je preklicano bodisi sodelovanje na borzi, sodelovanje na trgu s strani borznega udeleženca, v imenu katerega deluje borzni trgovec, ali sodelovanje v kliringu istega borznega člana kot klirinškega člana.
- (5) Nadzor trgovanja ali oseba, pristojna za spremljanje trga, lahko prekliče pristop borznega trgovca, bodisi v celoti ali omejeno na posamezne trge, če:
  - a) je zadevno sodelovanje na borzi ali sodelovanje na trgu s strani borznega udeleženca, v imenu katerega deluje borzni trgovec, prenehalo kot posledica odstopa ali preklica;
  - b) borzni udeleženec, v imenu katerega deluje borzni trgovec, ne izpolni obveznosti kot klirinški član;
  - c) po pristopu katera od pristopnih zahtev ni več izpolnjena;
  - d) je začasni pristop borznega trgovca potekel;
  - e) borzni trgovec hudo in/ali večkrat krši Pravila, veljavno zakonodajo ali navodila, ki jih izda vodstvo.

- (6) Nadzor trgovanja ali oseba, pristojna za spremljanje trga, lahko začasno prekine pristop borznega trgovca, bodisi v celoti ali omejeno na posamezne trge, če:
- a) je bilo zadevno sodelovanje na borzi ali sodelovanje na trgu s strani borznega udeleženca, v imenu katerega deluje borzni trgovec, začasno prekinjeno, za čas začasne izključitve;
  - b) borzni udeleženec, v imenu katerega deluje borzni trgovec, ne izpolni obveznosti kot klirinški član;
  - c) je skupina borzних udeležencev, katere član je borzni udeleženec, v imenu katerega deluje borzni trgovec, preseгла trgovalni limit;
  - d) po pristopu katera od pristopnih zahtev ni več izpolnjena, bodisi do izključitve borznega trgovca ali dokler ni izdan začasni pristop ali toliko časa, kolikor traja neizpolnjevanje zahtev za pristop;
  - e) borzni trgovec krši Pravila, veljavno zakonodajo ali navodila, ki jih izda družba BSP, do izključitve borznega trgovca ali za največ šest mesecev.
- (7) Nadzor trgovanja ali oseba, pristojna za spremljanje trga, na primeren način brez nepotrebnega odlašanja obvesti zadevnega borznega trgovca in borzne udeleženca, v imenu katerih deluje na borzi, o ukrepih v skladu z določbami v tej točki 3.6.1 [Izključitev in začasna izključitev iz trgovanja].

3.6.2 Posledice izključitve in začasne izključitve iz trgovanja

- (1) Po izključitvi ali začasni izključitvi iz trgovanja zadevni borzni trgovec ne sme vnašati novih ponudb na trge, na katerih je bil izključen ali začasno izključen iz trgovanja.

- (2) Po izključitvi ali začasni izključitvi borznega trgovca iz trgovanja nadzor trgovanja lahko
- a) izključenemu ali začasno izključenemu borznemu trgovcu odvzame pravice do trgovanja v trgovalni aplikaciji v ustreznem obsegu bodisi za obdobje začasne izključitve ali trajno in
  - b) iz trgovalne aplikacije odstrani vse ponudbe, ki jih je vnesel izključeni ali začasno izključeni borzni trgovec, iz trgov, na katerih je bil borzni trgovec izključen ali začasno izključen iz trgovanja, in
  - c) prekliče vse posle na podlagi ponudb, ki jih je vnesel izključeni ali začasno izključeni borzni trgovec, za katere meni, da je to potrebno zaradi zaščite borze.
- (3) Po izključitvi ali začasni izključitvi zadevnega pristopa lahko oseba, pristojna za spremljanje trga, borznemu trgovcu odvzame pravice do trgovanja v trgovalni aplikaciji v ustreznem obsegu bodisi za obdobje začasne izključitve ali trajno.
- (4) Ukrepi nadzora trgovanja, izvršeni v skladu z določbami alinej a) in b) (2) odstavka te točke ali ukrepi osebe, pristojne za spremljanje trga, izvršeni v skladu z določbo (3) odstavka te točke, ne pomenijo dodatnih stroškov za tržnega udeleženca, medtem ko je za preklic sklenjenih poslov, izvedenim v skladu z določbo v alineji c) istega odstavka, družba BSP upravičena do povračila za stroške, povezane s tem, v skladu s cenikom.

3.7 Potek trgovanja na borzi

- (1) Potek trgovanja na trgu je sestavljen iz naslednjih korakov:
- 1) odprtje trga;

- 2) vnašanje in umikanje ponudb;
- 3) sklepanje poslov (usklajevanje ponudb);
- 4) možnost preklica sklenjenih poslov;
- 5) zaprtje trga;
- 6) dokončnost sklenjenih poslov.

3.7.1 Avkcijsko trgovanje in sprotno trgovanje znotraj dneva

- (1) Trgovanje s produkti na trgih poteka v avkcijskem trgovanju in/ali sprotnem trgovanju znotraj dneva.
- (2) Ponudbe za avkcijsko trgovanje se zbirajo do določenega časa, ki je določen v Pravilih trgovanja. Po tej časovni točki se začne določanje cen v trgovalni aplikaciji. Pri tem postopku so kombinacije količine in cene (ponudbe) združene v krivulje nakupov in prodaje za posamezne produkte, ki so lahko med seboj povezani. Cena in količina sta rezultat presečišča obeh krivulj z upoštevanjem povezav med produkti.
- (3) Sprotno trgovanje znotraj dneva se začne ob uri, ki je določena v Pravilih trgovanja. Cene med sprotnim trgovanjem znotraj dneva so določene z usklajevanjem ponudb pri najboljših možnih cenovnih omejitvah pri nakupu in prodaji, navedenih v knjigi ponudb. V primeru, ko so cene nakupnih ponudb identične cenam prodajnih ponudb ali višje, usklajevanje ponudb istega produkta poteka v vrstnem redu, v katerem so bile vnesene v trgovalno aplikacijo (prioriteta cena-čas) in z upoštevanjem omejitev posameznih ponudb.
- (4) Družba BSP lahko določi, da se na določenem trgu uporabljata tako sprotno trgovanje znotraj dneva kot avkcijsko trgovanje. V tem primeru lahko družba BSP v

Pravilih trgovanja določi prehod med obema načinoma trgovanja in način določanja borznih indeksov za ta trg.

3.7.2 Delovni čas borze in trgovalna obdobja

- (1) Čas odprtja in zaprtja posameznega trga kot tudi čas začetka in konca posameznih faz trgovanja za posamezen produkt so določeni v Pravilih trgovanja.
- (2) Družba BSP lahko podaljša ali skrajša trajanje posameznih faz ter zamakne začetek in konec trgovanja s katerikoli produktom na katerikoli dani trgovalni dan v obsegu, ki je potreben za ohranjanje urejenih trgovalnih pogojev ali iz razlogov, povezanih s trgovalno aplikacijo ali z drugimi aplikacijami, ki jih družba BSP uporablja. Družba BSP mora o tem nemudoma na primeren način obvestiti borzne udeležence.

3.8 Produkti na borzi

- (1) Definicijo produktov sprejme družba BSP.
- (2) Družba BSP odloči, kateri produkti so sprejeti na posamezne trge. Pogoji za uvedbo produkta je, da je mogoče pričakovati ohranitev urejenega trgovanja in kliringa. Podrobnosti ureja dodatki k Splošnim pravilom.
- (3) Uvedba produktov na trg mora biti javno objavljena.

3.9 Ponudbe na borzi

- (1) Ponudbe so zabeležene v knjigo ponudb.
- (2) Način upravljanja ponudb je opisan v Pravilih trgovanja.

- (3) Pravila trgovanja podrobno določajo vsaj naslednje:
- glavne parametre ponudb;
  - razpoložljive vrste ponudb in nastavitve;
  - način določanja računa postavk, na katerega se ponudba nanaša;
  - ali obstaja možnost dopolnjevanja vnesenih ponudb in pri katerih elementih je taka sprememba dovoljena.
- (4) Velja, da je ponudba vnesena v trenutku, ki ustreza časovni znački, ki jo dodeli trgovalna aplikacija.
- (5) Borzni udeleženec lahko umakne ponudbo samo do trenutka, ki je določen v Pravilih trgovanja.
- (6) Velja, da je ponudba umaknjena v trenutku, ki ustreza časovni znački, ki jo dodeli trgovalna aplikacija za spremembo stanja v izbrisano. Ponudba je odstranjena iz knjige ponudb in ni več na voljo za usklajevanje.
- (7) Velja, da je ponudba sprejeta v trenutku, ki ustreza časovni znački sklenitve posla na podlagi ustrezne ponudbe, s čimer se stanje samodejno spremeni v sprejeto. Če del celotne količine v sprejeti ponudbi ostane nesprejet, preostala količina ostane v sistemu kot izvirna ponudba s spremenjeno količino.
- (8) V primeru nepravilnega vnosa ponudbe trgovalna aplikacija zadevno ponudbo samodejno zavrne.

3.10 Borzni posel

- (1) Sklenjeni posli so transakcije, sklenjene na borzi. Predmet sklenjenega posla je produkt, kot je definiran v dodatkih k Pravilom.

- (2) Borza je upravičena do povračila za svoje storitve, povezane s sklepanjem poslov, kot je določeno v ceniku.
- (3) Družba BSP s Pravili trgovanja podrobno določa osnovne parametre sklenjenih poslov. Vsak posel je določen vsaj z naslednjimi parametri:
  - edinstveni identifikator posla, ki ga dodeli trgovalna aplikacija;
  - časovna značka sklenitve posla, ki jo dodeli trgovalna aplikacija;
  - tržni udeleženci;
  - produkt;
  - domena za fizično poravnavo;
  - dan dobave;
  - količina;
  - cena.

3.10.1 Sklenitev posla

- (1) Pri avkcijskem trgovanju šteje, da je posel sklenjen v trenutku zaprtja avkcije.
- (2) Pri sprotnem trgovanju znotraj dneva velja, da je posel sklenjen v trenutku, kot ga kaže časovna značka v trgovalni aplikaciji.
- (3) Borzni udeleženelec postane tako dolžan, da izpolni svoje obveznosti, kot tudi upravičen, da prejme, kar zahteva, kot določa sprejeta ponudba od trenutka sklenitve posla v skladu s Pravili, kot ga kaže časovna značka in sprememba statusa ponudbe v sprejeto v trgovalni aplikaciji, kar velja, če posel postane nepreklicno sklenjen posel.

- (4) Vsi posli so sklenjeni pod razveznim pogojem, da nadzor trgovanja ne prekliče kateregakoli od takih poslov v skladu z določbami alineje c) v (8) odstavku točke 2.4.4 [Prenehanje in začasna prekinitve članstva] , alineje c) v (2) odstavku točke 3.6.2 [Posledice izključitve in začasne izključitve iz trgovanja] ali alineje a) v (3) odstavku točke 3.10.2 [Napaka pri sklenitvi posla].
- (5) Tržni udeleženec pridobi informacije v zvezi s sklenitvijo posla iz trgovalne aplikacije, v primeru tehničnih motenj v trgovalni aplikaciji pa z drugimi sredstvi komunikacije, kot to določi družba BSP.

3.10.2 Napaka pri sklenitvi posla

- (1) Po sklenitvi posla lahko borzni udeleženec vloži ugovor. Podlaga za ugovor je lahko
  - izjava o napaki v trgovalni aplikaciji ali
  - huda napaka na strani borznega trgovca.
- (2) Ugovor mora biti sporočen na predpisan način in do roka, ki je določen v Pravilih trgovanja.
- (3) Nadzor trgovanja izda sklep glede vložene ugovora s strani borznega udeleženca. Nadzor trgovanja lahko
  - a) ugotovi, da je ugovor utemeljen in lahko prekliče posel, ki je nastal zaradi napake pri sklenitvi posla; ali
  - b) ugotovi, da ugovor ni utemeljen in izda sklep o zavrnitvi ugovora.
- (4) Potem ko je sklep v skladu z določbo (3) odstavka te točke izdan, mora nadzor trgovanja o sklepu na primeren način obvestiti zadevne borzne udeležence s.

- (5) Podroben postopek za ugovore zaradi napak pri sklenitvi posla in posledice sklepov, ki jih izda nadzor trgovanja, urejajo Pravila trgovanja.
- (6) Družba BSP je upravičena do povračila za svoje storitve, povezane s preklicem posla, kot je določeno v ceniku.

3.10.3 Dokončnost posla

- (1) Posel, ki je sklenjen na trgu, postane nepreklicno sklenjen posel:
  - 1) po poteku časovnega obdobja, v katerem je mogoče vložiti ugovor zoper sklenjeni posel v skladu z določbami v točki 3.10.2 [Napaka pri sklenitvi posla], in če ugovor ni vložen; ali
  - 2) ko nadzor trgovanja zavrne ugovor v skladu z določbo (3) odstavka točke 3.10.2 [Napaka pri sklenitvi posla].
- (2) Posel, sklenjen med tržnimi udeleženci zunaj borze, ki je predložen za kliring s strani družbe BSP, postane nepreklicno sklenjen posel v trenutku, ko ga odobri družba BSP.
- (3) V trenutku dokončnosti postane nepreklicno sklenjen posel predmet kliringa v skladu s Pravili.

3.11 Navzkrižni posel

- (1) Predložitev ujemajočih se prodajnih in nakupnih ponudb na posamezni trg s strani istega tržnega udeleženca, ki lahko vodi v sklenitev posla (navzkrižni posel), ni dovoljena, razen če tržni udeleženec namerno posluje kot prodajalec in kupec v lastnem imenu in bodisi za svoj račun in račun stranke ali za račun stranke in račun še ene stranke.

- (2) Če tržni udeleženec nenamerno vnese ponudbe, ki bi lahko ali so že imele za posledico navzkrižni posel, je dolžan dogodek nemudoma javiti nadzoru trgovanja.
- (3) Nadzor trgovanja je pooblaščen, da prekliče vse sklenjene navzkrižne posle, za katere meni, da je to primerno.
- (4) Kršitev določb (1) in (2) odstavka te točke šteje kot huda kršitev Pravil.

3.12 Trgovalni koledar

- (1) Družba BSP sprejme trgovalni koledar za vsakega od trgov enkrat na leto, najpozneje do 15. decembra.
- (2) Poleg sklepa o uvedbi novega trga ali ukinitvi posameznega trga ali o bistveni spremembi pravil trga lahko BSP sprejme tudi dopolnitve trgovalnega koledarja.
- (3) Trgovalni koledar je objavljen na način, ki ga določi družba BSP.

3.13 Borzni indeksi

- (1) Borzni indeksi so definirani v Definiciji borzних indeksov, ki jo sprejme družba BSP.

3.14 Ustavitev trgovanja in preklic produktov

- (1) Družba BSP lahko bodisi prekliče uvedbo produktov ali ustavi trgovanje na trgu, če je ogroženo urejeno trgovanje in/ali kliring ali če se tak ukrep zdi potreben za zaščito javnosti in borzних udeležencev. V primeru kakršnegakoli preklica uvedenega produkta ali kakršnekoličasne izključitve iz trgovanja mora družba BSP nemudoma na primeren način obvestiti vse borzne udeležence.

- (2) V primeru manjših motenj v trgovalni aplikaciji ali drugih aplikacijah, ki jih uporablja družba BSP, lahko nadzor trgovanja ustavi trgovanje bodisi na posameznem trgu ali na vseh trgih ter določi časovno obdobje prekinitve. Po poteku ustavitve trga se lahko trgovanje nadaljuje. Če tudi po ustavitvi trga ni mogoče zagotoviti normalnega delovanja trgovalne aplikacije, se trgovanje za tisti dan zaključi. Družba BSP mora na primeren način nemudoma obvestiti vse borzne udeležence o ustavitvi trga, o predvidenem trajanju ustavitve in o preklicu ustavitve.
- (3) Če je borzno trgovanje ustavljeno v celoti ali na posameznem trgu, za ta trg ni mogoče vnašati nobenih novih ponudb. Za status vseh obstoječih ponudb je vsiljena nastavitev neaktivno, spremembe v ponudbah so dovoljene, prav tako je omogočen umik ponudb. Ob vnovični vzpostavitvi trgovanja na ustavljenih trgih se trgovanje nadaljuje in vse neaktivne ponudbe, ki jim je bil ta status vsiljen ob ustavitvi trga, postanejo znova aktivne. V primeru ustavitve trga lahko BSP izda drugačna navodila za vsak primer posebej.
- (4) V primeru tehničnih okvar so družba BSP ali tretje stranke, ki jih najame družba BSP, pooblaščen, da izvedejo primerne in ustrezne ukrepe, ki so potrebni za zaščito ali nadaljevanje pravnega trgovanja ali kliringa. Na primer: Družba BSP ali tretja stranka, ki jo najame družba BSP, lahko začasno izključi posamezne borzne udeležence ali vse borzne udeležence iz trgovanja; lahko začasno prekine trgovanje ali izbriše ponudbe, vnesene s strani posameznega borznega udeleženca ali vseh borznih udeležencev. Ukrepi, ki jih izvedejo družba BSP ali tretje stranke, ki jih najame družba BSP, so zavezujoče za vse borzne udeležence. Družba BSP in tretje stranke, ki jih najame družba BSP, vse informacije, ki jih posredujejo borzni udeleženci za namene izvedbe ukrepov za vnovično vzpostavitev pravnega trgovanja, obravnavajo kot strogo zaupne.

4 Kliring

4.1 Uvodne določbe

- (1) Družba BSP upravlja večstranskiklirinški mehanizem za posle, ki zagotavlja medsebojno anonimnost borznih udeležencev, ki sklenejo posel na borzi. Ta mehanizem je podrobneje definiran v Pravilih kliringa in je uporabljen za trge, ki so tako določeni s strani družbe BSP.
- (2) Družba BSP lahko upravlja tudi druge vrste klirinških mehanizmov, na primer dvostranske bruto klirinške mehanizme. Taki mehanizmi so definirani v ustreznih Pravilih kliringa.
- (3) Družba BSP ne zagotavlja storitev v skladu z določbami (1) in (2) odstavka te točke za trge, ki so tako določeni s strani družbe BSP.
- (4) Vsak borzni udeleženec hkrati šteje tudi kot klirinški član, dokler družba BSP ne določi drugače.

4.2 Pogoji za sodelovanje v kliringu

- (1) Za sodelovanje v kliringu se zahteva naslednje:
  - a) članstvo v kliringu;
  - b) sklenitev ustrezne Pogodbe o sodelovanju v kliringu z družbo BSP;
  - c) obstoj veljavne pogodbe o dodelitvi domene za fizično poravnavo;
  - d) imenovanje pooblaščenega predstavnika za finančno poravnavo, ki ga mora odobriti družba BSP – zahteva se zaposlitev vsaj enega ustreznost

- usposobljenega in zanesljivega uslužbenca borznega člana ali njegovega pridruženega člana za pravilno realizacijo klirinških obveznosti v podporni službi, ki mora biti prisoten in dosegljiv po telefonu, e-pošti in telefaksu kadarkoli na katerikoli poravnalni dan;
- e) imenovanje pooblaščenega predstavnika za fizično poravnavo, ki ga mora odobriti družba BSP – zahteva se zaposlitev vsaj enega ustrezno usposobljenega in zanesljivega uslužbenca bodisi borznega člana ali njegovega pridruženega člana za pravilno realizacijo obveznosti fizične poravnave, ki mora biti prisoten in dosegljiv po telefonu, e-pošti in telefaksu kadarkoli na katerikoli poravnalni dan;
  - f) predložitev zahtevanih finančnih garancij;
  - g) izpolnjevanje vseh obveznosti do družbe BSP in drugih klirinških udeležencev ves čas v skladu s Pravili z ozirom na izpostavljenost tveganjem, ki izvirajo iz njegovih aktivnosti na trgih;
  - h) uporaba ustrezne opreme (oprema podporne službe) za zagotavljanje pravilnega beleženja in nadziranja vseh poslov kot tudi finančnih garancij v skladu z minimalnimi zahtevami s strani družbe BSP;
  - i) izpolnjevanje drugih zahtev v skladu s Pravili in veljavno zakonodajo.

4.3 Pravice in obveznosti klirinškega člana

- (1) Klirinški član je dolžan izpolniti svoje obveznosti, ki izhajajo iz vseh sklenjenih poslov, katerih kliring izvaja družba BSP, kot tudi vse druge obveznosti, ki izhajajo iz Pravil in veljavne zakonodaje v povezavi s trgovanjem in kliringom v družbi BSP.
- (2) Družba BSP lahko začasno ali trajno izključi klirinškega člana iz vseh ali posameznih sodelovanj v kliringu, če klirinški član:

- 1) ob zapadlosti ne zagotovi ali ne izpolni ali ne izvede:
    - i) finančnih garancij, ki jih zahteva družba BSP,
    - ii) plačil dnevni poravnava,
    - iii) katerekoli obveznosti dobave ali prejema;
  - 2) preseže trgovalni limit, ki ga določi družba BSP; ali
  - 3) ne uspe izpolniti katerekoli druge obveznosti, ki lahko obstaja do družbe BSP, čeprav je družba BSP izdala opozorilo in je rok, naveden v njem, že potekel.
- (3) Posledice izključitve klirinškega člana so opisane v določbah (7) in (8) odstavka v točki 2.4.4 [Prenehanje in začasna prekinitve članstva] te točke. Izključitev izključenega klirinškega člana ne razbremeni nobene od njegovih obveznosti in odgovornosti, ki izhajajo iz sklenjenih poslov, v katerih je sodeloval.

4.4 Računi

- (1) Vsak nepreklicno sklenjen posel klirinškega udeleženca je zabeležen v račun postavk, kot je naveden v ponudbi, na podlagi katere je bil izvršen nepreklicno sklenjeni posel.
- (2) Plačila na podlagi finančnih garancij, plačanih v denarju, so hranjena na depozitnem računu pri poravnalni banki. Družba BSP za finančne garancije, plačane v denarju, prizna obrestno mero v višini dogovorjene obrestne mere.
- (3) Klirinški člani so dolžni finančno poravnati svoje klirinške transakcije na poravnalni račun pri ustrezni poravnalni banki.
- (4) Klirinški člani so dolžni fizično poravnati svoje nepreklicno sklenjene posle prek poravnalnega računa na ustrezni domeni za fizično poravnavo.

4.5 Finančne garancije

- (1) Družba BSP od klirinškega člana zahteva depozit in ohranjanje finančnih garancij v pogodbeno določenih zneskih kot zavarovanje za izpolnitev svojih obveznosti do družbe BSP v skladu s Pravili.
- (2) Finančne garancije, ki jih položi klirinški član, predstavljajo zahtevane finančne garancije in jih družba BSP lahko unovči za namene izpolnitve finančnih obveznosti klirinških članov do družbe BSP.
- (3) Klirinški član položi finančne garancije v obliki, ki je v skladu z določbami, navedenimi v Pravilih kliringa.
- (4) Družba BSP je za klirinškega člana glede na lastno presojo in brez navajanja razlogov upravičena bodisi spremeniti raven zahtevanih finančnih garancij ali zahtevati dodatne finančne garancije ali določiti nižji znesek finančnih garancij ali vrniti del že položenih finančnih garancij. Finančne garancije, zahtevane v skladu z določbo tega (4) odstavka, je treba položiti na zahtevo in v obliki, ki jo določi družba BSP, v skladu s podrobnimi določbami, navedenimi v Pravilih kliringa.
- (5) Družba BSP lahko glede na lastno presojo in brez navajanja razlogov za vsak primer posebej in s posebno pogodbo sprejme finančne garancije z višini in obliki, ki se razlikujeta od tistih, ki jih določajo Pravila.

4.6 Predmet kliringa

- (1) Vsi registrirani nepreklicno sklenjeni posli so predmet kliringa.
- (2) Družba BSP klirinškim članom zagotavlja poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz registriranih nepreklicno sklenjenih poslov, in v povezavi s tem:

- izračun skupne vsote finančnih obveznosti in terjatev klirinškega člana;
- vzpostavitev neto izravnave terjatev in obveznosti klirinškega člana po pobotu vzajemnih terjatev in obveznosti iste vrste, če je ustrezno;
- izpolnitev finančne in fizične poravnave, pod pogojem, da so obveznosti klirinških članov izpolnjene.

4.7 Registracija sklenjenih poslov

- (1) Družba BSP v skladu s Pravili in natanko v tistem trenutku, ki je določen v Pravilih kliringa, registrira vse nepreklicno sklenjene posle, ki so zaključeni v imenu in v korist klirinških članov kot prodajalcev in klirinških članov kot kupcev.
- (2) Samo za namen obračunavanja se družba BSP šteje kot centralna nasprotna stranka strankam vseh registriranih sklenjenih poslov. Ta določba nima drugih pravnih posledic za položaj družbe BSP kot operaterja aplikacije za kliring razen teh, ki so navedene v nadaljevanju.
- (3) Z registracijo in v skladu z izbranim klirinškim mehanizmom so registrirani nepreklicno sklenjeni posli lahko predmet prenovitve in/ali zamenjave in/ali dodelitev in/ali časovnega zapadanja pravic in obveznosti ali drugih dejanj, ki imajo za posledico klirinške transakcije, ki se sklepajo na podlagi registriranih nepreklicno sklenjenih poslov v skladu s Pravili.
- (4) Za registrirane nepreklicno sklenjene posle, ki so predmet večstranskega klirinškega mehanizma, pride ob njihovi registraciji do naslednjih posledic:
  - 1) Družba BSP prevzame vse finančne obveznosti vsakega klirinškega člana, ki izhajajo iz vseh njegovih registriranih nepreklicno sklenjenih nakupnih poslov,

povečane za stopnjo veljavnega davka v skladu s pravnimi zahtevami zadevne jurisdikcije, tako da družba BSP postane:

- a) dolžnik vsaki takšni nasprotni stranki sklenjenega posla in
  - b) v enakem znesku upnik v razmerju do tega klirinškega člana;
- 2) Klirinški član dodeli družbi BSP vse finančne pravice, ki izhajajo iz vseh njegovih registriranih nepreklicno sklenjenih prodajnih poslov, povečane za stopnjo veljavnega davka v skladu s pravnimi zahtevami zadevne jurisdikcije, tako da družba BSP postane:
- a) upnik vsake takšne nasprotne stranke sklenjenega posla in
  - b) v enakem znesku dolžnik v razmerju do tega klirinškega člana;
- 3) Finančne pravice in obveznosti vsakega klirinškega člana so pobotane s finančnimi pravicami in obveznostmi družbe BSP v okviru posameznega sodelovanja v kliringu za klirinške transakcije, ki so predmet večstranskega klirinškega mehanizma, za vsakega takega klirinškega člana, tako da so:
- a) finančne obveznosti, nastale v skladu s pod-alinejo a) alineje 1) te točke, pobotane s pravicami, nastalimi v skladu s pod-alinejo a) alineje 2) te točke, in
  - b) finančne pravice, nastale v skladu s pod-alinejo b) alineje 1) te točke, pobotane z obveznostmi, nastalimi v skladu s pod-alinejo b) alineje 2) te točke;
- 4) Finančne pravice ali obveznosti, ki preostanejo po postopku pobota v skladu z alinejo 3) te točke, so klirinške transakcije.
- (5) Obveznost družbe BSP na danem trgu za poravnavo klirinških transakcij, ki zapade na posamezni poravnalni dan, je omejena na znesek, ki ga dejansko poravnajo

---

klirinški udeleženci v korist družbe BSP, povečan za unovčene finančne garancije, za dan trg za posamezen poravnalni dan.

4.8 Poravnava

4.8.1 Finančna poravnava

- (1) Klirinške transakcije so podlaga za finančno poravnavo.
- (2) Računi za registrirane nepreklicno sklenjene posle vsakega klirinškega člana so izdani ločeno za sklenjene posle o prodaji in nakupu in veljajo za posamezno sodelovanje v kliringu v skladu z določbo (2) odstavka točke 4.7 [Registracija sklenjenih poslov] in s Pravili kliringa. V skladu z določbami alineje 3) v (4) odstavku točke 4.7 [Registracija sklenjenih poslov] je pobot sklenjenih poslov podan v primeru, ko je bil izveden pobot v skladu s predhodno navedenimi določbami.
- (3) Finančna poravnava je realizirana prek poravnalnega računa, odprtega pri poravnalni banki, na podlagi računov ob upoštevanju pobota sklenjenih poslov, izdanega in podanega v skladu z določbo odstavka (2) odstavka te točke.
- (4) V primeru, da klirinški član ne izpolni svojih zapadlih finančnih obveznosti, ne glede na določbe točke 4.3 [Pravice in obveznosti klirinškega člana] nastanejo naslednje posledice:
  - 1) Družba BSP unovči finančne garancije, ki jih je predložil klirinški član, in zahteva, da klirinški član nemudoma dopolni finančne garancije do zahtevane ravni;

- 2) Družba BSP izvede pobot kakršnegakoli zneska, ki ga zadevni klirinški član lahko prejme v naslednjih poravnalnih dneh, s preostalo obveznostjo iz njegove neizpolnitve obveznosti;
  - 3) Družba BSP pridobi pravico zaračunavanja zakonsko določene obrestne mere in
  - 4) Družba BSP pridobi pravico, da proda produkt, ki ga je kupil klirinški član z neizpolnjenimi obveznostmi in ki še ni bil poravnan v korist klirinškega člana z neizpolnjenimi obveznostmi, ter pokrije pretekle zapadle finančne obveznosti klirinškega člana z neizpolnjenimi obveznostmi.
- (5) Vsi stroški, ki nastanejo zaradi uporabe finančnih garancij za pokrivanje finančnih obveznosti klirinškega člana, so zaračunani klirinškemu članu, katerega finančna garancija je bila unovčena.
- (6) Poravnalni dan za finančno poravnavo določa račun, izdan v skladu s Pravili kliringa in Definicijo trga za trg, na katerem so bili nepreklicno sklenjeni posli, na podlagi katerih so nastale obračunane klirinške transakcije, bodisi izvedeni bodisi predloženi v kliring s strani družbe BSP.

4.8.2 Fizična poravnava

- (1) Družba BSP v nobenem trenutku ne prevzema lastništva nad pravicami in/ali obveznostmi, ki izhajajo iz registracije v zadevnih domenah za fizično poravnavo. Te pravice in obveznosti so ves čas pripisane strankam v posameznem nepreklicno sklenjenem poslu.
- (2) Družba BSP za vsakega klirinškega člana izračuna njegove fizične obveznosti in/ali terjatve za vsako vrsto energije ali povezanih produktov za vsak poravnalni dan v skladu z registriranimi nepreklicno sklenjenimi posli.

- (3) Poravnalni dan za fizično poravnavo je določen v Pravilih glede dodelitve domene za fizično poravnavo za vsakega od produktov v skladu z Definicijo trga za posamezni trg.
- (4) Fizična poravnava fizičnih obveznosti in/ali terjatev je izvedena v skladu z določbami veljavne zakonodaje in Pravili glede dodelitve domene za fizično poravnavo.
- (5) Klirinški član jamči, da bo ravnal strogo v skladu z navodili družbe BSP, da ustrezno izvede fizično poravnavo. V primeru neupoštevanja zgoraj navedenih navodil je družba BSP upravičena do povračila stroškov, povezanih z neuspešno fizično poravnavo, v skladu s cenikom.

4.9 Neizpolnitev obveznosti

- (1) Klirinški član ne izpolni obveznosti, če ne izpolni svojih obveznosti v skladu s Pravili.
- (2) Za namene Pravil za neizpolnitev obveznosti šteje vsak dogodek ali okoliščina, na podlagi katere družba BSP lahko sklepa, da klirinški član ni sposoben ali se pričakuje, da ne bo sposoben izpolniti svojih obveznosti.
- (3) Če klirinški član ne izpolni obveznosti, ker ne izpolni finančnih obveznosti pravočasno, ima družba BSP pravico zaračunati zakonsko določeno obrestno mero; te obresti tečejo vsak dan od dneva po datumu zapadlosti plačila do prejema polnega plačila, vključno z obrestmi, ki se ne obrestujejo.
- (4) V primeru neizpolnitve obveznosti lahko družba BSP uveljavi ukrepe zoper klirinškega člana na zadevnem trgu v skladu s Pravili in veljavno zakonodajo.

5 Prehodne in končne določbe

5.1 Prehodne določbe

- (1) Ne glede na določbe točke 2.2.1.2 [Spremembe Pravil] in (16) odstavka točke 2.3.4 [Zbornica borznih članov in borzni svet], začetne Priloge in Definicije v skladu s Splošnimi pravili stopijo v veljavo na dan, ki ga določi vodstvo. Predhodna določba velja tudi za vse dopolnitve Splošnih pravil, Prilog in Definicij, ki so sprejete, preden je zbornica borznih članov formalno ustanovljena, kar se zgodi, ko izvede svoj prvi uspešen sestanek, se pravi, ko je sklepčna.
- (2) Določbe točke 2.8 [Reševanje sporov] ne veljajo za spore, ki so predloženi za pravdni postopek pred pristojnimi sodišči do datuma, ko stopijo v veljavo Pravila borzne arbitraže. Do takrat, ko stopijo v veljavo Pravila borzne arbitraže, se postopki za vse pravne podlage tožb, ki izhajajo iz Pravil ali nastanejo v povezavi s Pravili, vodijo in so predloženi pristojnemu sodišču v Ljubljani.
- (3) Članom borze z elektriko, ki jo upravlja Borzen, d.o.o. je od 1. septembra 2008 lahko dodeljena prednostna obravnava v zvezi s pristopom v članstvo na borzi in sodelovanje na trgu za trgovanje z elektriko za dan vnaprej za elektriko, dobavljeno v Sloveniji.

5.2 Končna določba

- (1) Splošna pravila stopijo v veljavo na dan, ki ga določi vodstvo.